

# RORGÄNGAREN

(Ett komiskt mörker)

Drama i fyra akter

(Skrivet 2011-15)

© Matts Göransson

Tillägnad A.T. + H.I.

**Introduktion:** Martin och hans fru Monika brukar låna Martins pappa Peters stora segelbåt under helgerna och somrarna. De vårdar och underhåller båten mycket och väl, eftersom Peter använder den alltför sällan. Till hösten ska den säljas, och nu är Martin och hans fru extra noga med att rusta båten före sjösättningen och den kommande sommaren.

Eftersom Martin envisas med att fortsätta arbeta som snickare, trots att han är studiebegåvad, kostar det honom och Monika för mycket att köpa segelbåten av Peter. Till sommaren ska Martins bästa vän från skoltiden, Carl, gifta sig med Cecilia, och alla fyra planerar att segla iväg tillsammans efter bröllopet, ut till en ö i skärgården. Samtliga har mer eller mindre djupgående beröringspunkter med varandra, och lever ytligt sett sina liv utan inbördes stora konflikter - och barn. Till och med Petra, Peters nya och stumma sambo efter hustruns död, smälter bra in i sällskapet. Finns det mer att säga om deras liv, är detta allt?

Personer: (i den ordning de uppträder):

**Martin:** (Han tror inte på något, varken större eller mindre än han själv). Snickare 44 år gammal. Han växte upp som enda barn i en förort för att sedan bygga sig ett eget fritidshus på en ö i Stockholms skärgård. Han har långt lockigt välvårdat hår, och är normalbyggd, smidig, med gott självförtroende, och är sedan 10 år gift (utan barn), med...

**Monika:** (Hon tror på att hennes liv förs vidare med barn). Förskolelärare, 39 år. Hon bor med Martin i Vasastan i sina avlidna föräldrars lägenhet, nära Vasaparken. Hon är Cecilias lillasyster, blond med pojkklippt frisyr, och mer tilldragande som kvinna än hon tror.

**Peter:** (Han tror på livet efter detta och belöning eller straff). Martins pappa är före detta rörmokare 65 år, med välvårdat yttre och en återhållsam stil. Han har varit verksam fackligt och politiskt de senaste tjugo åren, men sadlat om och läst in en teologie kandidatexamen. Han har en avsevärd förmögenhet som ingen utom han själv känner till, sitter i kyrkofullmäktige för sitt parti och ska bli präst. Hans förra fru (Martins mamma) dog i magcancer för fem år sedan. Han är målmedveten och omgift med...

**Petra:** (Hon tror på livets korthet och det goda under tiden). Hon träffade Peter på sjukhuset, och är före detta bageriarbetare, numera med sjukpension, pga opererad strupcancer som gjort henne stum. Hon är 58 år, och har inga barn, trots ett tidigare mångårigt äktenskap. Hon har mörkt hår och är mycket smal.

**Carl:** (Han tror på att vetenskapen och tekniken är allt som blir kvar och utvecklas efter livet). Han är 45 år, teknologie doktor i maskinteknik, docent, och barndomsvän med Martin. Under uppväxten bodde de i samma flerfamiljshus och gick i skolan med ett års klasskillnad. Han är en blond idrottstyp (bland annat maratonlöpare) och vältränad utan att det syns, och har inga barn sedan tidigare.

**Cecilia (Cilla):** (Hon tror på ordning och reda plus regler för detta). Hon är advokat, 41 år gammal, och storasyster till Monika. Hon är brunett med rakt axellångt hår och har en lite rund, men markerad kvinnlig figur. Hon ska gifta sig med Carl den kommande sommaren och har inga tidigare viktiga relationer före mötet med honom.

## AKT 1 (Våren)

(Inomhus på ett båtvarvs rymliga uppställningsplats en söndag eftermiddag i mitten av april. Monika och Martin, klädda i roströda overaller, rustar Martins pappas segelbåt. Den är 38 fot lång, mycket påkostad med bl a teakdäck. Via skjutportens genomskinliga överdel ses småbåtshamnen utanför. Enstaka isflak driver omkring på vattenytan. Solen glimtar till bland molnen. Det blåser så kraftigt att den stora metallporten skakar ljudligt i vindbyarna.)

MONIKA

(Hon maskeringstejpar båtskrovet för att måla vattenlinjen.) Martin, kan du komma och titta? Innan jag börjar måla vattenlinjen.

MARTIN

(Han vaxar båtskrovet på andra sidan om Monika.) Varför det? Du gör det bra. Jag litar på dig.

MONIKA

Jag vill inte göra fel: Det är din pappas båt!

MARTIN

Du måste tro på att du kan måla. Och jag vet att du kan.

MONIKA

Jag tror inte på något. Inte mig själv, inte just nu...

MARTIN

(Han kommer fram till Monika.) Äh, krångla inte till det Monika. Måla bara! Farsan tänker ju sälja båten i höst. (Han ler.) Om det blir lite sjögång i vattenlinjen när du målar... Då kanske ingen vill ha henne. (De kramas. Han känner på tejen så den sitter tätt och inte suger in färg.) Det här blir perfekt. Fram med färgburken! Så fortsätter jag vaxa andra sidan. (Han går.)

MONIKA

(Hon ropar.) Varför har vi inte en egen båt? (Hon målar.) Varför ska din pappa sälja den här? Som han tycker om så mycket.

MARTIN

Han har inte tid att jobba med den, för att få vara på sjön. Och det är mest du och jag som använder skutan.

MONIKA

Jag förstår honom. (Hon målar vidare noggrant.) Det här är inte särskilt kul.

MARTIN

Du hade inte behövt följa med hit idag. Jag kunde ha gjort allt själv.

MONIKA

Ska du börja klaga på mig, nu igen?

**MARTIN**

Du måste utveckla din sociala kompetens, älskling. Och lära dig hålla masken! (Monika målar, han vaxar båtskrovet.)

**MONIKA**

(Hon målar färdigt vattenlinjen och drar långsamt bort maskeringstejpen, högt till Martin.) Jag är färdig nu. Skynda dig, Martin! Jag vill åka hem.

**MARTIN**

Jag har lite större ytor att jobba med, än vattenlinjen... Men det tar inte lång stund.

**MONIKA**

(Hon går till Martin.) Ge hit trasan! Jag är bättre på att gno in vaxet än du. (Hon får den av Martin.) Varför använder du inte en maskin?

**MARTIN**

Det blir bättre för hand.

**MONIKA**

Var inte så noga! Det tar onödigt lång tid. (Hon går till andra sidan, Martin följer efter.)

**MARTIN**

(Han inspekterar vattenlinjen.) Snyggt jobbat!

**MONIKA**

Det är det enklaste sättet för mig att få komma hem fort.

**MARTIN**

(Han skrattar.) Den kärleksförklaringen tar jag på allvar.

**MONIKA**

Gör det du ska, istället för att prata strunt.

**MARTIN**

(Han tar i Monika.) Som du vill. Jag måste kolla mantågsstöttorna. Ett par av dem verkar sitta löst, sedan förra sommaren. (Han äntrar båten via en stege.)

**MONIKA**

Kan jag hjälpa dig med något?

**MARTIN**

(Han står på däck över Monika som börjar vaxa skrovet.) Det går fortare om jag gör det själv.

**MONIKA**

(De jobbar tyst.) Sådär ja. Nu kommer skrovet skina som köksgolvet hemma.

**MARTIN**

(Han skruvar på fästet till en mantågstöta.) Du är för jäklig på att jobba kvickt! Och bra blir det också. Kan du inte gå över vattenlinjen du målade med vaxet? Färgen torkar blixtnabbt.

**MONIKA**

Det kan du göra själv! Jag är trött på det här.

**MARTIN**

Ta det lugnt, Monika! Sätt dig och vila en stund. (Monika går bort till en fällstol av plast och sätter sig.) Ta lite kaffe. Termosen finns i ryggsäcken bredvid dig. (Monika gör så, och sitter växelvis med benen i kors och ibland framåtlutat, medan hon dricker kaffe.)

**MONIKA**

(Hon ropar.) Hur länge har vi varit gifta?

**MARTIN**

(Han skruvar, fixar, tittar upp.) För mig känns det som om vi alltid varit det.

**MONIKA**

Det är tio år. Den femte maj. (Hon dricker kaffe ur en mugg.)

**MARTIN**

Lugn, jag vet! Jag har koll på dagens datum. Och hur många dagar det är kvar till den femte.

**MONIKA**

Måste du alltid anstränga dig för att vara romantisk? När jag säger något.

**MARTIN**

Nästa helg ska båten i sjön. (Han klappar båtdäcket.) Sedan kan vi sticka ut och segla i sommar igen. Det har du aldrig haft något emot.

**MONIKA**

Är du klar snart? Så vi kan försvinna härifrån.

**MARTIN**

Det tar en stund: Jag måste byta ut skruvarna. Och lägga i fästmassan också. Så det blir tätt och håller. (Han jobbar på, snabbt. Monika reser sig, ordnar med termosen osv.) Har du gjort rent penslarna?

**MONIKA**

Vad tror du?

**MARTIN**

Bra! Ställ in dem och färgburken i klubbhuset. I vårt skåp. är du snäll.

**MONIKA**

(Tar grejorna, högt och hårt.) Javisst, älskling. Allt vad du vill. Kan du inte skynda dig nu? Bli färdig innan jag kommer tillbaka!

**MARTIN**

(Han ser upp från arbetet.) Monika, varför är du så spydig? Jag gör mitt bästa. (Monika går.)

\*\*\*

(Peter och Petra kommer in, kyrkklädda, han i mörk kostym, hon i grå dräkt.)

**MARTIN**

Tjenare farsan. Vad gör du här? Ska du kolla så skutan blir fin. Innan du säljer den i höst.

**PETER**

Vi kommer från kyrkan, och så har vi varit hos din mamma. Vi gav henne nya blommor.

**MARTIN**

Jag hoppas du hälsade från mig!

**PETER**

Det är okey om du är oförskämnd mot oss. Men tur att din mamma inte kan höra dig.

**MARTIN**

Tack farsan, hon har åtminstone ingen chans att förlåta mig. Där hon ligger under ett ynkligt kors. På en kyrkogård som jag inte kommer ihåg vad den heter.

**PETER**

Martin! Välj dina ord.

**MARTIN**

Ska jag göra det? Du tar med dig Petra hit, som ingenting!

**PETER**

Vi kom för att hälsa på Monika och dig Jag försöker respektera människors känslor. Även om jag tycker att de är krokiga ibland. Petra har inte barn, men hon förstår sig på fäder och söner ändå.

**MARTIN**

Hon kan säker tala för sig själv. (Han lägger ifrån sig verktygen, lutar sig över mantåget längs båtens däck.) Förlåt mig, Petra, förlåt, pappa.

**PETRA**

(Hon ler, gör några teckenspråkstecken som betyder att hon accepterar ursäkten. Hon kommunicerar med Peter och går ut till Monika.)

\*\*\*

PETER

Det här är sista gången ni behövt fixa med båten. För att hon ska bli klar till sjösättningen nästa helg. Resten har jag tagit hand om.

MARTIN

Monika tycker inte det är särskilt kul att åka hit på en söndag. Hon ville möblera om i vårt vardagsrum istället.

PETER

Jag ska sälja båten, men det är långt till hösten. Du och din fru kan ha den i sommar, som vanligt. Du gör jobbet åt dig själv!

MARTIN

(Han har dämpad röst.) Jag tog i lite. Det var inget mer än ett skämt... Du borde använda båten mer, i alla fall en gång om året.

PETER

(Han går lugnt runt, kollar skrovet, målningen, tar med handen.) Hon blir fin. Du har gjort ett bra jobb. Båten är i toppskick!

MARTIN

Monika har också hjälpt till. Kolla vattenlinjen, som hon målade! Den blev perfekt.

PETER

(Han synar noga.) Ja, det är den. (Han går närmare Martin.) Du Martin, är hon inte lite rund? Monika alltså... (Han småskattar.)

MARTIN

Det har jag inte tänkt på.

PETER

(Han sträcker sig nära Martin, med låg röst.) Är hon med barn?

MARTIN

(Han skattar till.) Det hoppas jag verkligen att hon inte är! (Belysningen ändras gradvis, ett ultraviolett sken tar över: Kläderna förändras, Martins overall blir kostym, Peters kostym blir en prästrock.)

PETER

Ert äktenskap blir fullbordat med barn, Martin.

MARTIN

Så står det i bibeln, eller hur? Farsan, du har blivit religiös!

PETER

Tänk på vad du säger. Ett barn är en välsignelse.

**MARTIN**

Om vi inte vill ha barn, vad säger texterna då? Du har läst teologi, inte jag.

**PETER**

Ja, enligt bibeln fullbordas inte äktenskapet utan barn.

**MARTIN**

Far åt skogen, farsan! Vilket århundrade lever du i? Sluta att bete dig som en student! Du har klarat din teologiexamen. Det räcker!

**PETER**

Javisst, jag är din pappa, det har jag alltid känt. Men du måste ta hand om ditt äktenskap! Dessutom har du läshuvud. Precis som din bästa vän Carl, det vet jag.

**MARTIN**

Lägg ner snacket! Jag rustar din båt. Det räcker för sommaren och det här året. Sedan kan du göra vad du vill med den.

**PETER**

När jag är död blir det för sent att sakna båten... (Han småler.) Är det inte underligt att nästan alla blir individualister när de ska dö? Men nu tappade jag visst tråden...

**MARTIN**

Släng upp tampen där! (Han pekar, flinar mot Peter.) Och jag vill inte höra mer religiöst snack. (Peter kastar upp tampen.) Jag måste bli klar med skutan någon gång. Trosvisheten har inget med mitt liv att göra. Om det inte gäller kvinnor... (Han ler åt Peter igen.)

**PETER**

Det där är vulgärt, Martin! Respektera att jag ska bli präst! Inte du...

**MARTIN**

Bespara mig dina provpredikningar. Ge hit skruvmejseln som ligger på bänken!

**PETER**

(Peter hämtar mejseln.) Du måste tro på något. Har du ingen tro, får du ingen ro.

**MARTIN**

Vad tror du på då? Jag vet vad jag kan och inte vill: Så enkelt är det för mig!

**PETER**

Lär dig att böja dig för vinden, det måste alla göra. Vare sig vi vill eller inte. Du är en duktig snickare. Men du har ett uppdrag i livet också: Att lära dig se hur du ska komma vidare...

**MARTIN**

Märker du inte att jag gör mitt jobb så bra jag kan? Med händerna... Du och Carl, ni har pluggat på högskolan. Och därför tar ni inte in verkligheten längre.



PETER

Carl var snickare som du. Innan han tog sin examen. Och jag var rörmokare...

MARTIN

Jag förstår att du valde Petra efter mamma: För att hon inte kan prata, och säga ifrån!

PETER

Om du inte vill vara tyst, ska du hålla dig till fakta!

MARTIN

Är det inte vad Petra är? Tyst inför dig... Och vi andra är stumma på vårt sätt. Åtminstone som du ser det! (Det ultraviolettera ljuset tonar bort: Peters prästkläder försvinner gradvis.)

PETER

Du kan lära dig något av henne. (Han ser tyst ett ögonblick på Martin granskning av båtens mantågsstöttor.) Vem har bett dig att fixa mantåget?

MARTIN

Har du hört talas om egna initiativ?

PETER

Martin, jag vet att du gör ett bra jobb som vanligt. Men du ska inte vara stöddig mot Petra.

MARTIN

Sådant är jag inte uppfostrad till. Varken av morsan eller dig! Inte ens av samhället...

PETER

Livet fortsätter alltid röra på sig. Och du kan inte stå still där du är.

MARTIN

Skriv ner dina utläggningar till min begravning! Vem i helsike ligger still, om man inte är död?

PETER

Bra, då kan du börja visa livet respekt! För Petra också: Hon lever, du lever, och båda ska ni utvecklas för er själva.

MARTIN

(Skruvmejseln rullar iväg från båtdäcket ner på golvet, Peter tar upp och räcker tillbaka den.) Jag är förbaskat trött på dina försök att styra och ställa! Ända sedan jag var liten har du hållit på med det.

PETER

Ibland förstår en människa inte sitt eget bästa. Då måste saker ses utifrån. Och rättas till.

MARTIN

För dig har livet alltid varit ett skuggspel. När du gör tecken mot ljuset, får du en bild på väggen som du vill se. Vad väntar du dig av mig? Som du inte kräver av dig själv...

PETER

För det första måste du uppföra dig mot Petra som hon förtjänar, utan...

MARTIN

(Han avbryter Peter.) Vill hon bli kallad mamma? Det har hon aldrig sagt själv!

PETER

Sluta vara dum! Och inte bara mot Petra!

MARTIN

Dum? Är jag respektlös kanske, när det är du som har gift dig med henne?

PETER

Livet fortsätter tills det tar slut...

MARTIN

(Med höjd röst.) Morsan var som en jävla ängel mot mig! Och det var hon mot dig också!

PETER

Om någon vet det, så är det jag, Martin.

MARTIN

Ja, men jag tvivlar på att du lyckats övertyga dig själv!

PETER

(Han skrattar oväntat, dämpat.) Sådan fader sådan son...

MARTIN

Du kommer ingenstans med ihåliga ord! Morsan kan aldrig bytas ut mot Petra! Hur många blommor du än sätter på mammas grav.

PETER

Livet är fullt av upprepningar, Martin. Har du inte upplevt en viss sak, så har någon annan gjort det. Ingen människa är unik! Vi har bara mer eller mindre ovanliga kombinationer.

MARTIN

Hörde du inte vad jag sa förut? Om predikningar... Inte fan frälser du mig med ord jag hört förut. I andra sammanhang. Från olika håll...

PETER

(Han klappar båtskrovet.) Du håller alltså med mig om allt jag har sagt!

\*\*\*

**MARTIN**

(Carl kommer in hand i hand med Cecilia. Båda är fritidsklädda i jeans osv. Han hälsar på Peter med en omfamning och några ohörbara ord. Samma hälsning får Cecilia av Peter, som sedan går ut till Petra och Monika. Martin är uppe på båtens teakdäck.) Tjenare ingenjören, är du här för att kolla arbetarna?

**CARL**

Vi träffade Monika därute. Hon var glad för att ni gjort iordning båten till sjösättningen.

**MARTIN**

Tror du allt är allt klappat och klart? Så du kommer undan? Från att gratisjobba lite?

**CARL**

Tagga ner Martin! Du vet att jag alltid ställer upp.

**MARTIN**

(Allvarligt.) Ingenjören kan börja med att kolla propellern! Den kärvar. Behöver du fett ligger det på bänken. (Han pekar, fortsätter med mantågets stöttor, kollar virarna längs relingen.)

**CECILIA**

Martin, får inte jag göra något? Du diskriminerar mig som kvinna.

**MARTIN**

(Han ler stort.) Att jag har känt Carl i femton år mer än jag känt dig, är det diskriminering?

**CECILIA**

För mig är det så. Eftersom jag tycker lika mycket om dig som Carl gör.

**MARTIN**

Ge dig nu Cecilia: Du är ju för fan advokat. Gör mig en tjänst, Gå och prata med din syrra Monika! Vi har en äktenskaplig kris just nu. I alla fall tycker hon det.

**CECILIA**

(Hon småler.) Jag kan prata med henne som privatperson. Men ta hand om min Carl under tiden! (Hon går efter Peter.)

**MARTIN**

(Han ropar akterut från båtdäcket.) Hörde du det där, Carl?

**CARL**

Så här skulle du nog sagt, Martin: För fan, vem lyssnar på en skitstövel som är snickare och har sin farsas båt att ta hand om?

**MARTIN**

(Han skrattar.) Skulle farsan vara rikare än jag? Ja, du är en riktig ingen-jör, Carl, som inget gör. Och stör medan du inte gör något! Hur går det med propellern?

CARL

Funkar bra nu hamnkaptenen! Så smörja som du håller med löser alla problem.

MARTIN

(Han skrattar.) Ja, när du gängar dig med Cecilia i sommar... Då får du se vad den andra av de två systrarna går för.

CARL

Seriöst: Varför skaffar du dig inte ett annat jobb? Så du har råd med en sån här båt. Din snickarlön blir du inte fet på.

MARTIN

Inte tänker jag börja plugga och skaffa mig en examen. Du har ju doktorerat i hållfasthetslära. Och har inte råd med en båt... Kom upp på däck och stötta mig istället. När du är klar därnere.

CARL

(Han kontrollerar propellern så den går att fälla ihop mjukt, blir färdig och tar stegen upp på däck.) Vad vill du jag ska göra? (Han granskar båten medan Martin skruvar loss ett fäste till en mantågsstötta.) Båten är som ny. Fast den är mer än tjugo år gammal.

MARTIN

(Han avbryter skruvandet, ser upp på Carl.) Hon har varit i topskick ända sedan vi tog ut henne första sommaren. Fastän farsan köpte henne begagnad. Jag kommer ihåg att du var jävligt sur när jag träffade Monika samma år, och hon hängde med ut i skärgården...

CARL

(Han ler.) Där har du fel: Monika klarar båten minst lika bra som du och jag. Och dessutom passar hon i bikini. Särskilt när hon navigerar och står bakom ratten. (Han böjer sig ner bredvid Martin, plockar tyst fram fästmassan till hålet för mantågsstöttans fäste. De arbetar samstämt.) Du borde fundera på om din farsa inte tillhör fäder utan söner...

MARTIN

(Han stirrar på Carl.) Ska du också säga det? Du som är på gång att gänga dig med min frus syster! (Båda skrattar.)

CARL

Jag hörde att du sa att ni har äktenskapliga problem. Det är väl inte konstigt att Monika vill ha barn: Hon är i den åldern. Och så jobbar hon på dagis...

MARTIN

Börja inte du med. Farsan tjafsade om det förut. Vill Monika ha något brukar hon be om det. Och får som hon vill. Nästan alltid...

CARL

Förstår du dig inte på kvinnor i hennes ålder?

MARTIN

Har du börjat läsa veckotidningar sedan du fick ihop det med Cecilia?

CARL

Var inte löjlig Martin! Livet levs självklart till slutet. Men det kan komma nytt liv på vägen.

MARTIN

Snacka inte om ungar! Då somnar jag.

CARL

Jag tänkte mest på nya omständigheter som dyker upp. Medan livet flyter på!

MARTIN

(Han suckar.) Det enda jag bryr mig om är sjögången. För den här skutan... Så mantåget håller och ingen faller över bord. Ge mig skruvdragaren därborta! (Han pekar en bit bort på däckets.)

CARL

(Han reser sig, hämtar den.) Tror du det är för Petras skull din pappa säljer båten?

MARTIN

Ursäkta mig, Carl: Låt farsan vara ifred! Du får tycka vad du vill om honom, det gör jag.

CARL

(Han avvaktar medan Martin arbetar med skruvdragaren.) Du kan väl inte vara sur på din pappa, för att han skaffade en ny fru, när din mamma dog.

MARTIN

Har jag sagt det? Har jag sagt det? Min morsa tog hand om både dig och mig när vi var mindre, och härjade runt på fotbollsplanen och i skogen. Och spelade hockey på vintern när de spolat isen i parken... Vi fick alltid mackor och choklad när vi kom hem!

CARL

Det har jag inte glömt. Jag gillade henne, det vet du. Men du har fastnat. Och jag hjälper dig upp, Martin!

MARTIN

För henne var du min storebrorsa som jag aldrig fick. Hon tyckte du var så bra som pluggade vidare och fixade din utbildning. Du vet att hon skulle ha varit stolt nu, när du är docent på högskolan.

CARL

Du kunde ha gjort likadant: Du har det bättre förspänt än jag. För att ta dig fram i den akademiska världen.

**MARTIN**

(Han skrattar lågt.) Jag fick problem med snubben som finns däruppe, högt över oss. Där har du förklaringen!

**CARL**

Bara för att Peter ska bli präst, behöver inte du krångla till ditt liv i onödan.

**MARTIN**

(Han skrattar till kort.) För att vara min bästa kompis är du irriterande rolig ibland, Carl. Lägg i fogmassan i hålen här nu! Medan jag hämtar fler skruvar. (Han reser sig och går akterut på båten, klättrar ner för stegen och försvinner. Carl arbetar.)

\*\*\*

**CARL**

(Martin kommer tillbaka i sällskap med Monika.) Hej Monika! Ska du hjälpa hantverkaren med båten?

**MONIKA**

Du behöver väl inte mer än två händer?

**CARL**

Jag menade Martin förstås. (Han ler brett.)

**MARTIN**

Ta emot! (Han kastar upp en liten plastpåse till Carl med skruvar.) Gör fast stöttan med de här innan massan härdat i hålen! Jag ska hjälpa Monika att plocka ihop. Hon har så fruktansvärt bråttom hem.

**CARL**

Ska bli. Har du kollat resten av mantåget, så det funkar i sommar?

**MARTIN**

Det är redan klart. Förresten: När du och Cecilia gånger er, så är det veckan efter att farsan blivit prästvigd. Så vi får fundera ut något att göra åt saken.

**CARL**

(Han talar med tydlig ironi.) Så du bryr dig om din pappa? Ja, det är väl för att vi lånar hans båt hela tiden.

**MARTIN**

(Han gör en irriterad gest.) Helvete Carl, sluta tjata! Du tycker väl precis som Monika att farsan borde gett bort skutan till mig. Istället för att sälja den.

**MONIKA**

Det där har jag aldrig sagt om din pappa!

CARL

Martin, jag retades bara! Jag bryr mig inte om den här båten mer än du. (Han ler och jobbar vidare. Martin och Monika stuvar sina ryggsäckar med utspridda saker som de går omkring och hämtar.)

\*\*\*

MARTIN

(Peter och Petra kommer in arm i arm.) Var har ni gjort av Cecilia?

PETER

Hon håller på att göra rent måleriverktygen åt Monika.

MARTIN

(Han kastar en tvetydig blick mot Monika.) Slutar hon aldrig att täcka upp för sin lillasyster.

MONIKA

(Till Martin.) Du är avundsjuk för att du inte har ett äkta syskon!

MARTIN

Det betyder inget i den här åldern. Jag har blivit tillräckligt gammal för att göra dig med barn i alla fall. Om jag vill...

MONIKA

(Med ilsket tonfall.) Jag är färdig. Kan vi åka hem nu?

PETER

Monika, ta inte illa upp när Martin säger sådant som han inte menar.

MONIKA

Jag känner honom bättre än du tror! Nu går jag och sätter mig i bilen. (Hon börjar gå med ryggsäcken slängd över ena axeln.)

PETER

Jag ska få Martin att förstå dig. Det tar inte lång stund. (Det blir mörkt på scenen, men ljud av t ex dörrar som öppnas/stängs och verktygsslammer.)

\*\*\*

(Samma scenbild som förut. Båten är färdig för sjösättning, porten ut är öppen. Majsolen skiner svalt från en molnfri himmel. Det är söndag, och tydligt att samtliga, utom Petra, står och väntar på en traktor, som ska dra ut trailern med båten för att rigga den i vattnet.)

MARTIN

(Till Peter.) Varför har du inte Petra med dig?

PETER

Hon är på sjukhuset och får behandling. Och så ska hon få sina cellgifter idag.

**MARTIN**

Tar det aldrig slut? Det är ju flera år sedan hon fick strupcancer...

**PETER**

Det går långsamt, och alla blir inte bra. Din mammas magcancer tog mer än fem år. Men sedan var loppet kört för henne. Det får inte hända Petra!

**MARTIN**

Farsan, fråga aldrig mig vad jag tycker om sjukdomar...

**PETER**

(Med undrande tonfall.) Äntligen har du blivit en klok person, Martin. Är det klokt?

**MARTIN**

I helskotta att jag tänker förvandlas till det du önskar!

**PETER**

Gud gör med dig efter sin plan. Har du inget du tror på, får du aldrig någon ro!

**MARTIN**

(Han flinar ilsket.) Vill du prata om tro och ro, har du båten här, din båt!

**MONIKA**

(Hon tar Martin i armen.) Så där ska du inte säga till din pappa, Martin!

**MARTIN**

(Vresigt.) Är det jag som måste be om ursäkt för att jag finns?

**PETER**

Som vanligt har ni gjort ett bra jobb med båten. Något annat hade jag inte väntat mig.

**MARTIN**

Sälj skiten när du vill! I höst, eller när som helst!

**PETER**

Jag har viktigare saker i mitt liv just nu, som du vet. Kommer inte traktorn snart och drar ut henne? Så hon blir sjösatt.

**MARTIN**

Varför tänker du alltid på din förbaskade båt?

**PETER**

Lugna ner dig nu Martin! Vi ska äta snart och ha trevligt. Bara båten kommer iväg.



CARL

(Han har hämtat ett par fendrar, närmar sig sedan sällskapet med dem i handen, klappar Martin på axeln.) Har pojken och pappa pratat färdigt nu? Då äter vi! Cecilia och Monika dukar upp medan vi väntar på draghjälp. (Han ler.) Från traktorn alltså...

MARTIN

Hjälp tjejerna du också! Jag kommer snart.

CARL

Gärna, jag har inget emot kvinnor. Men ska du inte ha upp fendrarna på båten först? Så hon inte tar i bryggan. Och förstör Monikas vattenlinje.

PETER

(Vänd mot Carl.) Lägg dem på däck när du gjort fast dem!

MARTIN

Farsan, Carl har gjort det här några gånger förr...

PETER

Jag hämtar maten och sätter mig med flickorna. (Han går.)

\*\*\*

MARTIN

(Han börjar hjälpa Monika och Cecilia med dukningen av ett långbord.) Äntligen är det vår! Finns det något tjugigare än när ljustet kommer tillbaka? Och värmen!

MONIKA

(Hon plockar med bestick, placerar ut dem osv.) Du pratar för dig själv!

MARTIN

Monika, vad är det med dig? Du är lika känslig som den där tokberömda ryssen från artonhundratalet...

MONIKA

Vad menar du? Jag är född i det här landet som du. Men jag har gått förbi mig själv så länge att jag tröttnat!

MARTIN

Var lite glad istället. Din syster ska gifta sig i sommar. Duger inte Carl åt din syrra? Är inte det något att ha det bra för?

MONIKA

Glädjas åt andra klarar inte jag av. Om jag mår dåligt själv.

MARTIN

Varför klagar du? Vi bor i dina föräldrars lägenhet som du äger nu. Det är sex rum, för sjutton, och vi behöver bara två.

MONIKA

Jag har aldrig velat att det bara ska vara vi två...

MARTIN

Men du jobbar ju med ungar hela dagarna. Hur kan du tänka på flera?

MONIKA

Där har du det, Martin. Jag vill att vi skiljer oss. För vi passar inte ihop.

MARTIN

Men Monika, om du vill något annat än jag, måste du säga till!

MONIKA

Förstår du inte alla signaler du fått? Du som älskar att segla.

MARTIN

Vi har levt tillsammans i mer än tio år. Och jag tror att jag förstår mig på dina ord. Men hur ska jag kunna fatta vad du inte säger?

MONIKA

Du svarar själv på din fråga! Ingenting som du borde sett är för dig något annat än vad det borde se ut att vara. Mina känslor har du aldrig känt...

MARTIN

Äh, Monika, har jag aldrig känt dina känslor?

MONIKA

Just så: Där har du det!

\*\*\*

CARL

(Långbordet är färdigdukat i båthuset. Carl kommer dit efter att ha varit uppe på Peters segelbåts däck och ordnat noggrant med fendrarna, och lägger sedan armen runt Cecilia. Till Monika.) Varken din syster eller Martin tar i så hårt som du. Beror det på att hon är jurist och han hantverkare? Kom nu, sluta med era sura miner! Jag har köpt flera flaskor vin som vi måste ta hand om. (De går och sätter sig vid långbordet, räcker varandra mat, håller upp dryck, sorlar etc.)

MONIKA

(Hon sitter bredvid Martin, lutar sitt huvud mot honom medan hon pratar. Carl har Cecilia bredvid sig på andra sidan bordet, och Peter sitter bredvid Cecilia.) Varför uppvaktar du mig inte längre, som Carl gör med Cecilia?

MARTIN

Han har inte varit gift med henne, lika länge som jag varit med dig. (Eftertänksamt.) Ursäkta mig Monika, jag kunde inte låta bli att skoja. Du måste känna att jag älskar dig!

MONIKA

Det är det jag inte gör!

MARTIN

Men hur ska jag kunna se någonting alls som finns inom dig? Det är mörklagt för mig.

MONIKA

Vi har inte hittat vår samtalston på tio år!

MARTIN

Vi gör ju jämt varenda sak tillsammans! Minst hälften som du vill.

MONIKA

Men du lyssnar aldrig av mig. Det är det som betyder något!

MARTIN

Gör du detsamma? Eller är det detsamma...

MONIKA

(Med ett glädjelöst leende.) Jag hatar dig! Du har struntat i mig för många år. Den ende du tänker på är dig själv! Och den här vidriga båten.

MARTIN

Jag är besviken för att du är besviken, Monika.

MONIKA

Jag tar ansvar för mig själv. Det borde du också göra!

MARTIN

(Retfullt.) Jag har ju farsans båt att fixa med. Som vi tar ut varje sommar. Och på helgerna...

MONIKA

Köp den då! Gör någonting!

MARTIN

Du vet att vi inte har pengar till sånt. Finns det inget i livet som är gratis?

PETER

(Han höjer sitt vinglas i en försiktig skålgest.) Vad är det ni sitter och pratar om?

**MARTIN**

Vi tror på livet. Och känner oss så glada för att vi hittat varandra!

**PETER**

Det enda som märks för oss andra är att ni ser bra ut tillsammans. Skål för det! (Alla tre klingar med glasen.)

**MARTIN**

(Till Peter.) Hur mycket betyder vattenlinjen på båten för dig, pappa?

**PETER**

(Han skrattar till kort.) Vill du att jag berömmar Monika? Det har jag gjort förr.

**MARTIN**

Hon gör alltid sitt bästa. Och det blir bra.

**PETER**

Monika och du är typiska båtmänniskor. Jag är så glad för att ni vårdat henne... båten alltså. Det förtroendet har ni varit värda med råge.

**MARTIN**

Carl har servat och provkört motorn. Propeller kärvade när den skulle fällas ihop så det fixade han också.

**PETER**

Ja, det behövs att Carl är ingenjör... Båtlivet är för komplicerat för att låta vanliga människor hantera det!

**MARTIN**

(Han spänner ögonen i Peter.) Försök inte säga mig något! Den tonen fungerar inte i mina öron.

**PETER**

Nej, jag har helt enkelt gett upp att försöka ta ton. Livet är svårt nog ändå.

**MARTIN**

(Hans röst är både tvär och lustigt.) Sjung, för helvete sjung...

**PETER**

Svordomar hjälper dig inte. Även de tondöva är musikaliska. Enligt deras egen självbild.

**MARTIN**

(Han småskrattar.) Med andra ord: därför blir deras problem våra.

PETER

Det du säger låter besvärligt, Martin.

MARTIN

Äh, jag lever. Det har jag fullt upp med.

\*\*\*

CARL

(Han har haft en kärleksfull, dämpad och nära konversation med Cecilia, men samtidigt hört Martin och Peter. Han vänder sig till Peter.) När Cilla och jag gifter oss i sommar, och du blir prästvigd, då har vi verkligen dubbelt upp att fira!

PETER

Vi får i alla fall fira en sak: Ert bröllop!

CARL

Nej, Peter, det är två. Martin är nog glad över att du kommit närmare himlen på rätt sätt. Stoltare än han visar.

PETER

(Han ler.) I så fall är den eventuella glädjen jordbunden. Men segla vidare i sommar ni! Petra och jag ser fram emot att hälsa på när ni har er bröllopskryssning till favoritön.

CARL

Peter, det är ju veckan efter din prästvigning. Du menar väl inte att Petra och du inte kommer på vårt bröllop?

PETER

Självklart är vi hedrade för inbjudan! Och kommer vara där.

CARL

Cilla och jag, det är vi som är glada! Även om Martin gör miner ibland... Det är inget som du behöver ta på allvar.

PETER

Tja, ni yngre män har ju vetat allt ända sedan ni föddes. Och sedan kommer döden som en överraskning...

CARL

(Han blir plötsligt allvarlig.) Snälla Peter, bröllop och begravning är ju... är ju väldigt olika saker i livet.

PETER

Javisst ska du fröjdas, som det heter, åt din blivande fru Cecilia. Och ert äktenskap. Men den tiden är bunden till stunden. Alla är vi på väg mot evigheten. Men vem överlever i den?

**MARTIN**

Sluta slänga obegripliga meningar på Carl, farsan! Du har ingen aning om vilka syften han har. Och varför han säger som han gör. Och alltid gör som han säger.

**PETER**

Martin, Carl talar absolut för sig själv.

**MARTIN**

Och du talar för en högre makt?

\*\*\*

**PETRA**

(Hon kommer in. Peter reser sig, ger henne en puss på munnen. De sätter sig bredvid varandra. Han ställer korta frågor till henne, Petra tecknar svar.)

**MARTIN**

Vad säger Petra? Jag hänger inte med.

**PETER**

Hon berättade att hon tänkte på din mamma. Medan hon fick sin behandling på sjukhuset för en stund sedan.

**MARTIN**

Vilken planet kommer hon ifrån? Som inte kan tänka på sig själv...

**PETER**

Martin, när din mamma dog i magcancer... Du måste inse hur fruktansvärt det var för mig. Och dig också, självklart på ditt sätt... från din sida sett... Men dåliga ting kan få en värdig och fin avslutning, som när jag träffade Petra på sjukhuset. Hon var där som idag: Och Petras sjukdom är snart botad!

\*\*\*

**MARTIN**

(En traktor börjar backa in genom den öppna porten. Samtliga reser sig för att koppla på båtens dragkärra, och gör det under korta ord till varandra. Båten dras ut. De sätter sig vid långbordet igen. Till Carl.) Ska vi gå ner på en gång? Och hjälpa till att slänga henne i sjön?

**CARL**

Ta det lugnt. Kranen är upptagen ett tag till. Vår båtkärra står på kö, och vi hinner hyfsa glaset. (Han höjer sitt vinglas, klingar med Cecilia, ser sig runt.) Skål för sommaren och solen... och våren!

**MARTIN**

Ja skål för sol och vår! (Han flinar mot Carl.) Det är ju något som alla förstår.

**MONIKA**

Martin, din pappa har varit så otroligt vänlig mot oss i många år! Det är inte mer än rätt att vi gör vad vi kan för hans båt.

**MARTIN**

Det gör vi ju! Vill du påstå att jag inte kan segla?

**MONIKA**

Jag menar att vi vårdar den också.

**MARTIN**

Vårdar? Vi roar oss med den. För att vi ska ha något vettigt att göra på sommaren sticker vi ut i skärgården.

**MONIKA**

(Hon talar drömmande.) Jag tycker om när båten gungar i vattnet. Det känns som att hålla i ett litet barn. Fast jag själv rör mig, så är det ändå inte jag.

**MARTIN**

Sluta prata om missfallet du fick förra året! Det har inget med mig att göra, eftersom du mörkade att du blivit med barn!

**MONIKA**

Du kan aldrig förstå hur det är att ta i deras små kroppar. Och nosa och lukta på deras hud.

**MARTIN**

Jag kan segla, det har du sett, i vilket väder som helst. När sjön ryker över stäven, då mår jag gott. Då vet bara jag hur det känns. Men aldrig har någon klagat. (Han vänder sig bort, börjar prata med Carl och Cecilia, reser sig sedan för att hämta mer mat i klubbhusets kylskåp.)

\*\*\*

**PETER**

(Petra går ifrån bordet för att besöka toaletten, efter några teckenspråkstecken till Peter. Till Monika, som han lutar sig fram mot.) Det verkar som om du och Martin har andliga problem. Jag känner min pojke, det är inget ont i honom.

**MONIKA**

Jo, när jag inte får bli med barn. Och han hånar mig för att det misslyckades. Då är han för uppslukad av sin egen värld.

**PETER**

Allting i livet är undanglidande. Tro mig! Du ser ner på en spegling i vattnet, och plötsligt kommer en vindpust som suddar ut allt.

**MONIKA**

Jag fantiserar om ett barn som jag inte har. För att temperaturen på vattnet är fel... När jag tänker bada.

**PETER**

Monika, du är alldeles för romantisk. Tror du Vår Herre delar dina bekymmer?

**MONIKA**

Det är jag säker på! Han ser till dem som är minst av alla.

**PETER**

Där passar ju inte du in. Du är en vuxen kvinna.

**MONIKA**

Jo, det gör jag visst. Jag begär inte mycket. Jag önskar mig bara det som jag borde ha fått!

**PETER**

Monika, jag har sett Martin springa omkring och komma hem med grodor i fickorna, när han var liten...

**MONIKA**

Han är ingen groda för mig! Han är fullvuxen. Men ändå så otroligt liten ibland.

**PETER**

Du ger inte Martin utrymmet han behöver ibland! När han kom hem med grodorna, gjorde vi ett bo åt dem. I en skokartong, med sallad och vatten, och fångadeflugor! Efter några dagar tröttnade han. Och då släppte jag ut grodorna, där Martin berättat att han hittat dem. Tror du han frågade vart grodorna tagit vägen?

**MONIKA**

Det märks att du ska bli präst! Du förstår inte hur vi har det på jorden. Du ser bara himlen.

**PETER**

Ha tålamod, det är inte mer än det jag säger. När tiden är den rätta kommer allt bli bra.

**MONIKA**

Nu förstår jag varför en del människor inte vill ha med kyrkan att göra. Men det gäller inte mig...

\*\*\*

**MARTIN**

(Han kommer in, ställer ett par fat med mat och en vinflaska på bordet, sätter sig bredvid Monika, vänd mot henne.) Har farsan förfört dig med sitt snack, medan jag var borta?



**MONIKA**

Det är klart att han gjort. Vi ska gå hem tillsammans och göra barn! Du får underhålla Petra under tiden. (Martin skrattar.)

**PETER**

(Han avbryter teckenspråkandet med Petra, som kommit in från toalettbesöket och satt sig, strax efter Martin. Han ser på Monika.) Jag hörde vad du sa, Monika.

**MARTIN**

Sköt ditt farsan, så sköter jag mitt! (Peter vänder sig bort mot Petra. Martin till Monika.) Har han fått igång dina tankesnurror, eller är det bara en pollett som ramlat ut?

**MONIKA**

(Lågt så bara Martin hör.) Martin, du får ett halvår på dig. Har du inte gjort mig gravid innan dess, då lämnar jag dig!

**MARTIN**

(Han böjer sig framåt över bordet med knäppta händer.) Så mycket bryr du dig om mitt lilla jag...

**MONIKA**

Som vanligt har du rätt när du har fel: Det är för att jag älskar dig, som jag vill ta ansvar för mitt liv. Medan du låter ditt rinna bort. Och vem blir lycklig av det?

\*\*\*\*\*

## AKT 2 (Sommaren)

(På en ö i innerskärgården som har både löv- och barrträd. Hundra meter från strandkanten ligger Martins egenhändigt byggda sommarhus i gammal skärgårdsstil med gulmålad träfasad och glasveranda, plus stora välklippta gräsytor ner mot vattnet och en brygga. Det är en solig dag i juni månad. Träden har mörka skuggor på marken under sig. Petra står högtidsklädd utanför husets dörr med Monika och Martin. Carl kommer ut med Cecilia, och de är båda bröllopsklädda. Bakom dem går Peter sakta, prästklädd. De tre utanför kastar konfetti över brudparet, och Cecilia ger Petra sin brudbukett.)

CARL

(Han vänder sig mot Peter, som kommit ut på trappans översta steg.) Tack för de fina orden! Inte visste jag att du predikar så fantastiskt!

MARTIN

(Till Carl med ett leende.) Farsan har vanan inne. Sedan han var ordförande i facket. Det har han nytta av nu, när han blivit präst.

CARL

Då tar vi oss ner till båten! Och seglar iväg på lyckans vågor. (Han lyfter upp och bär Cecilia i brudklänning. Han börjar gå nerför grässlänten.) Jag tror vi vinner, Martin.

MARTIN

Säg till om du behöver hjälp med bagaget...

CARL

Kärlekens börda är lätt att bära, eller hur? (Han börjar joggar iväg i god fart med Cecilia.)

MARTIN

(Han ropar skrattande.) Nu förstår jag varför du alltid löptränar med en tung ryggsäck, din sportfåne...

MONIKA

(Till Martin.) Låt Cecilia och Carl vara ifred ett tag vid båten. Vi går ner till dem när vi plockat ihop vad vi ska ha med oss härifrån. (Hon sätter sig på husets översta trappsteg.)

MARTIN

Ja, jag tänker byta kläder. Mina hänger inne i sovrummet. (Han går in i sitt hus.)

\*\*\*

MONIKA

(Till Peter som står i dörröppningen.) Jag önskar att Martin kunde vara lite mera andlig. Som sin pappa!

PETER

Han har alltid farit runt ända sedan han var liten. Men man måste vara stilla. För att tron ska hinna komma till en människa.

MONIKA

Det är jag som inte kan hålla mig lugn! Martin är aldrig orolig för något. Det är mitt problem!

PETER

Allt du behöver i livet kommer till dig! Bara du kan vänta. (Han lägger handen på Monika.)

MONIKA

(Hon börjar gråta behärskat.) Jag kan inte ta det du säger på allvar.

PETER

Det finns ingenting du inte kan få om du anstränger dig! (Hans hand dröjer kvar på Monika.)

MONIKA

Du menar som när din fru dog, Martins mamma? Och du träffade Petra på sjukhuset.

PETER

Hon kom till mig. För att jag höll mig stilla, i en tung stund. Jag vet hur svårt det är att både brinna för att göra något och samtidigt hålla sig lugn.

MONIKA

Du tror på något som ingen vet om det finns... Det är ditt val, inte mitt. Var finns de verkliga drömmarna?

PETER

(Han tar bort handen från Monika.) Monika, det är ingen annan som begränsar dig mer än du själv.

MONIKA

Jo, din son Martin! Han är mer än nog för mig.

PETER

(Petra har stått avsidet, men sätter sig på husets trappa, han smeker hennes bakhuvud och hon använder teckenspråk. Till Monika.) Du måste tänka om: När inget är som det borde vara, och allt ändå fortsätter som förut, var står du då?

MONIKA

Ja, inte tror jag att någon högre makt ordnar mitt liv. (Hon ser på Peters hand, som han lite lekfullt smeker Petras huvud med.) Vad sa Petra?

PETER

(Han drar på munnen.) Hon tecknade bara att hon hör, men inte vill lägga sig i.

MONIKA

Jag är så olycklig. Kan du hjälpa mig? Det enda Martin bryr sig om är din båt. Som du ändå ska sälja i höst. Varför är det så?

PETER

Han tycker om att segla. Jag förstår honom: Vinden är allt som finns att ta hänsyn till, för att komma framåt på sjön. Jag hörde att han skulle hämta era saker. Han är snart här. Visst är Martin en bra rorgångare, fastän jag äger båten?

MONIKA

Han styr och ställer och det fungerar, när vi är på sjön. Men i land vill jag inte försas omkring efter den väg som är hans.

PETER

Säg det till honom! Alla bra skeppare lyssnar innan de tar ut kursen. Det gör säkert han också.

MONIKA

(Hon ställer sig upp. Hårt till Peter.) Varifrån får du din ledning då? Först jobbade du som ordförande i facket. Sedan blev du präst...

PETER

Monika, du är inte särskilt mjuk nu! Jag förlåter dig, men ärligt talat utan att riktigt förstå vad du syftar på. Majoriteten i vilken förening som helst vill alltid göra rätt. Även om det kan bli små fel på vägen.

MONIKA

Ett folk som ser hänsyn som en avvikelse, omtanke som onödigt, och generositet som ett sjukdomstecken, det folket närmar sig domedagen med ett leende!

PETER

Vad är det du säger? Jag hör absolut inte dit! (Han sätter sig tätt intill Petra.) Vill du inte gå upp och se varför Martin dröjer? Så ni kan segla iväg.

MONIKA

Det är lättast för mig att vänta här. Ibland vet Martin vad han gör, som du vet.

PETER

(Med en mjuk blick på Monika, rätt in i ögonen.) Du borde bli präst, Monika! Med den sortens tillit som du har.

MONIKA

Vilken tur jag haft som inte är stum som stackars Petra. Men bara du vet hur det fungerar för dig. (Hon går in i huset.)

\*\*\*

PETER

(Han lägger handen på Petras axel. Hon tecknar livligt, och han svarar.) Nej, du har fel: Monika har inget emot dig. Tvärtom, det vet jag.

PETER

(Petra använder teckenspråket med intensitet.) Du är för känslig, Petra. Martin och Monika har olika önskningar i livet. De blir verklighet med tiden.

PETER

(Efter ursinnigt snabbt tecknande från Petra.) Nej inte alls! Män och kvinnor vill ha barn. Ja, inte alla... Men varför, det är olika från person till person. Bara där skiljer de sig åt. (Han ler och rör vid Petras axel.) Och de är yngre än du och jag...

\*\*\*

MARTIN

(Han kommer ut ur huset med ett par segelbagar, med Monika i andra fria handen. De är ombytta till lätta seglarkläder båda två, bland annat shorts. Peter reser sig upp.) Tack för idag farsan. Lås och lägg nyckeln där ni brukar, när ni sticker härifrån.

PETER

Martin, vill du komma upp hit en stund. När ni burit ner era saker till båten. Jag behöver fråga dig om något. (Petra ser menande på honom.)

MARTIN

Ja, om du tar hand om Petra under tiden. (Han går med Monika. Peter sätter sig igen bredvid Petra.)

PETER

(Han tittar på himlen, observerar vinden under lång tystnad. Till Petra.) De hinner nog ut till ön innan det blir mörkt. Vinden är inte särskilt stark, de kan länsa hela vägen. Om den håller i sig åt rätt håll.

\*\*\*

MARTIN

(Han återvänder ensam. Peter reser sig, möter honom, de går neråt bryggan och ställer sig under ett träd, utom hörhåll för Petra.) Har du glömt var du ska lägga nyckeln till kåken?

PETER

Du är lika noga med ditt hus, som du är med båten. (Han ruskar vänligt om Martin.) Skyndar ni iväg, hinner ni fram innan solen går ner. Vinden är den rätta, som du märker. (Trevande.) Martin, jag har bestämt mig för att inte sälja båten.

MARTIN

Jaha, vad rör det mig? Monika och jag sköter den som vanligt. Men du borde använda den. Lär Petra att gilla segling, så kommer du ut oftare! Den där gamla träbåten du har ger bara en massa slipjobb.

PETER

Petra är som en sjöjungfru, det borde du komma ihåg. Men, Martin, du är mitt enda barn...

MARTIN

Berätta något som inte både hon och jag vet!

PETER

Jag vill att du tar hand om båten i fortsättningen också. Du får den av mig!

MARTIN

Har du fått snurren, farsan? Bara för att du fixat så du blivit präst.

PETER

(Skarpt.) Ta mig på allvar! Du vet ingenting om min ekonomi: Jag betalar varvet för att sköta om min träbåt varje år.

MARTIN

Den struntar jag i! För jag vill inte ha segelbåten. Den ställer bara till bekymmer.

PETER

Du ska ju ändå ha allt efter mig...

MARTIN

Jag vill inte få ett dugg! Skänk båten till facket eller kyrkan! Vad du vill. Där har du haft dina jobb, hela ditt liv. Jag kör mitt eget race.

PETER

Martin, du har ingen aning om vilka tillgångar jag har. För jag har inte berättat. Det ångrar jag idag.

MARTIN

Du har Petra, din fru. Tänk på henne, om du får trubbel med dina tillgångar. (Han hejdar sig, blir lågmäld.) Hon kan ta segelskutan, om du inte vill behålla den själv.

PETER

Hon vet ingenting om det jag sagt nu: För att jag vill ha det som är äkta! Hennes verkliga känslor. De behövde jag! Därför har Petra mindre kunskap än du om vad jag äger.

MARTIN

Kunskap?! Farsan din humor är fin-fin. Plötsligt känner jag mig äldre än du...

PETER

Sluta vara så raljant! Jag jobbade i facket en hel del år. Och hade många kontakter utanför, med företagen. Jag förstår inte hur det gått till, men det blev ett antal kronor som jag satte in här och där. Och de växte som ogräs. Utan att jag gjort något jag behöver skämmas för.

MARTIN

Vad har det med mig att göra?

PETER

Du ska inte vara så självcentrerad, Martin. Allt mitt är ditt, som det heter. Ingenting är mer än en tidsfråga innan slutsignalen kommer för mig.

**MARTIN**

Vad vet jag om tiden? Monika kan mer om den. (Han ler.) Som hon tjarar om en unge.

**PETER**

Har ni skilda meningar i ert äktenskap? Då kan du tala om för henne att båten är din.

**MARTIN**

Du är väldigt världslig, när du kör den sidan farsan! Nu måste vi komma iväg innan det blir för sent. Kom ut till oss med din motorbåt imorgon. Och glöm inte bomma igen kåken!

**PETER**

(Han ropar medan Martin går.) Vi kommer efter lunch. Och tar med oss lite vin!

**MARTIN**

(Högt, över axeln.) Spara det till nattvarden på söndag, farsan!

\*\*\*

**MARTIN**

(Han promenerar ut på bryggan där segelbåten ligger. Monika, Cecilia och Carl sitter på bryggkanten med fötterna i vattnet och dricker champagne ur kristallglas. Alla tre har shorts och seglarkläder plus solglasögon. Deras skor står prydligt uppradade längs bryggkanten.) Ska vi inte börja bröllopsresan nu?

**CARL**

(Han har armen runt Cecilias midja.) Ditt glas står där borta. Hjälp oss att fira vår förening!

**MARTIN**

Tack, men det får inte bli många droppar. Inte om jag ska hålla i ratten. (Han höjer ett glas efter att ha fyllt det till hälften från en ishink på bryggan.) Skål Cecilia, skål Carl och må lycka plus välgång följa er på livets seglats. Alltså de sju gungande haven... (Han småkrattar.)

**CARL**

Räcker det inte med att du skeppar oss ut till ön? Har kapten önskingar om välgång också... (Han slänger iväg ett ögonkast mot Martin.)

**MARTIN**

(Han höjer glaset igen.) Självklart, Carl! Nu när du är i hamn: Äktenskapets trygga famn.

**MONIKA**

Sluta Martin! Du behöver inte alltid ha samma trista prat med Carl som du brukar. Han och Cecilia är lyckliga. Det är deras bröllopsdag! Kan du inte ta en annan ton? Ni går inte i samma småskola längre.

**MARTIN**

Jag började i ettan när Carl redan gick i tvåan...

**CARL**

Monika, låt Martin vara ifred! Han seglar bra. Bli sur på mig istället! Jag tycker livet måste uppskattas som champagne: Vätskan smakar, men det är bubblorna som gör susen.

**MARTIN**

(Han skrattar kort, tar det sista i sitt glas.) Nu kastar vi loss, så vi hinner fram. Och kan njuta av er lyckliga dag!

**CARL**

(Han och Cecilia ställer sig upp,) Kan du inte tänka på att Cecilia och jag är i välsignat tillstånd? Tack vare din pappa.

**MARTIN**

Tycker du att jag ska skratta åt att farsan hade en bra dag på jobbet?

**MONIKA**

Martin... (Alla fyra går ombord och kastar sedan loss, efter att Martin startat båtmotorn.)

\*\*\*

(Martin och Monika har seglat ut till favoritön med Carl och Cecilia, som gifte sig dagen före. Båten ligger inom synhåll. Den lilla ön långt ut i skärgården har ett mindre fyrtorn på en bergknalle i bakgrunden. Det är tidig eftermiddag och lunchen dukas just bort från filtarna. Martins pappas segelbåt är förtöjd med en tamp i land och ett ankare akterut. Martin diskar och sköljer av tallrikar, bestick och muggar i vattenbrynet. Solen skiner, samtliga är klädda för att bada. Monika torkar disk och stoppar ner de rengjorda sakerna i en utflyktskorg. Cecilia och Carl är kärleksfulla mot varandra på filten längre bort.)

**MARTIN**

Ska vi ta ett dopp efter maten?

**MONIKA**

Jag är för mätt... Och du kan få kramp om du hoppar i med magen full.

**MARTIN**

Kom igen, Monika! Vi simmar inte långt ut: Vi håller oss nära stranden.

**MONIKA**

Gör det du om du vill. Jag tar igen mig på filten. Hos Cecilia och Carl.

**MARTIN**

Måste du alltid ha en helt egen vilja? Kan du inte spela med? Till och med då kan du också vilja något!

**MONIKA**

Sluta hacka på mig, Martin! Din ironi är inte rolig! Jag har inte lust att hoppa i vattnet och bada. Och förresten, en kvinna som till exempel är med barn, hon leker aldrig ensam.



MARTIN

(Han stannar upp i sina rörelser.) Det var vänligt av dig att berätta det för mig nu. Att du är välsignad, som farsan tjarar om. Kanske skiner solen för mycket?

MONIKA

Det var inte mer än ett exempel, så att du skulle förstå. Jag har inte sagt att jag är gravid!

MARTIN

Hade du tänkt dig att min farsa ska döpa ungen? För att han är präst.

MONIKA

Din fantasi skenar i förväg. Om jag blir med barn svarar den frågan på sig själv. Men sånt får komma, vid ett bättre tillfälle.

MARTIN

Jag tar mig ett dopp. (Han ropar till Cecilia och Carl.) Någon som vill blöta sig efter maten?

\*\*\*

CARL

(Han ropar tillbaka halvliggande på filten bredvid Cecilia.) Du har väl glömt hur man simmar, så då hänger jag på. Som livräddare!

MARTIN

(Han torkar händerna på en handduk, eftersom disken är klar, och lämnar strandkanten, går upp mot Cecilia och Carl.) Får du det för din fru?

CARL

(Han skrattar kort.) Hon vill också bada, och ta hand om mig.

MARTIN

Strunt i badvattnet då, båda två! Ni som ska fira lyckan, som nygifta! Jag doppar mig själv. (Han vänder, går ner i vattnet, simmar ut en kort bit på rygg. Återvänder droppande med en handduk över axeln till filten på berget, där Monika nu smörjer in Cecilias rygg med solkräm.)

CARL

(Hen ler brett.) Jag trodde inte du skulle överleva simturen. Jag var beredd att slänga mig i och simma ut, för att rädda dig.

MARTIN

Jag är ledsen om jag misslyckades med att uppfylla dina förväntningar.

CARL

(Han ruskar leende på huvudet.) Det där funkar inte på mig! Du gör bara dig själv besviken...

MARTIN

Och du gör mig ledsen, om du inte fullbordar ditt äktenskap med barn. Fort som bara den. (Han flinar, men ändrar tonfall.) Det är tur att min farsa inte är din präst...

CARL

Vi funkar hur bra som helst, din pappa och jag. Ingen kunde gjort det bättre än Peter, när han tog hand om vårt bröllop. Fastän det var så kort tid mellan hans prästvigning och till igår! (Han kastar en blick på Monika som fortsätter smörja in Cecilias rygg.) Förresten kommer Petra och han ut hit idag, om de hinner.

MARTIN

Det var en glad nyhet! När berättade han det för dig?

CARL

Martin, om du vill göra uppror mot din pappa är det för sent. Varför skaffar inte du och Monika det hon vill ha? (Monika slänger en hastig blick på honom, medan hon fortsätter gnida in Cecilia med sololja.) Inte för att jag vill lägga mig i ert äktenskap, men ni har väl hållit på ett tag?

MARTIN

(Han suckar.) Du vet mycket väl att vi varit gifta i tio år... (Han ger Carl ett menande ögonkast, sedan eftertänksamt.) Jag är inte på hugget så att säga, men Monika skyddar sig mot mig ändå. Allt måste ske avsiktligt, säger min fru till mig. Det är sanning eller konsekvens. Som när vi lekte på skolgården, eller hur?

CARL

Det märks att din fru har en syster som är advokat. (Han stryker över baksidan på Cecilias underben.) Det har smittat dig på något konstigt sätt.

MARTIN

Be Monika fråga Cecilia om hon kan hantera skilsmässor i jobbet!

CARL

Martin, ibland går du för långt med dina kommentarer.

MARTIN

Livet är ett skämt som svävar tyngdlöst i den tomma rymden. Stjärnorna finns i massor, men avstånden mellan dem är astronomiskt.

CARL

Martin, skärp dig! Är du fortfarande bakfull efter övningen igår?

MARTIN

Nej, jag simmar lugnt vidare utan juridisk hjälp. Och håller näsan över vattnet.

**MONIKA**

(Hon slutar smörja in Cecilia. Till Martin.) Martin! Kan du hämta solkrämen som ligger bredvid kortbordet på båten? Den här tuben har tagit slut. (Hon skakar den tomma plasttuben.)

**MARTIN**

Naturens lag: Allt tar slut förr eller senare. Kan man inte använda den lagen för att stämma i bäcken? I vilken domstol som helst.

**MONIKA**

Du är inte rolig. Tänk på min syster yrkesstolthet! Hon kan bli sårad. (Martin går till båten.)

\*\*\*\*

**CARL**

Hoppas Martin inte slänger sig i sjön igen... (Till Monika.) Ska vi inte ta ett dopp innan han kommer tillbaka? Cillan kan ligga kvar och ta igen sig. Det är jobbigt att vara nygift.

**MONIKA**

Börja inte med samma visor som Martin!

**CARL**

Jag är oskyldig. Men du har smort in Cilla så det räcker. Precis som Peter ofta ger vår gemensamma favorit Martin sin smörjelse stup i kvarten. Jag menar i tjänsten numera som präst. (Han drar på munnen.)

**MONIKA**

Du och Martin har känt varandra i för många år. Det märks! (Hon reser sig. Cecilia ligger på mage, vänder upp huvudet och vinkar vänligt iväg Monika och Carl med handen. De reser sig och vandrar ner till vattnet för att bada.)

\*\*\*

**MARTIN**

(Han kommer med solkrämen i handen till Cecilia på filten, ser efter Monika och Carl som simmat ut en kort sträcka från strandkanten.) Varför följde du inte med dem?

**CECILIA**

(Hon vänder på sig från magläge, stöder överkroppen med armbågarna.) Jag somnade nästan: Det var så skönt när Monika hjälpte mig med sololjan på ryggen. (Hon ser långt på Martin.) Vi är faktiskt två olika personer, hon och jag. Därför hade jag inte lust att bada.

**MARTIN**

Tror du inte jag sett det för länge sedan?

**CECILIA**

Var inte så utseendefixerad! Det är omodernt idag.

**MARTIN**

Nej, tvärtom eller inte alls. Men en vacker kvinna som du har säkert fått framgång i jobbet tack vare det. Tillsammans med de rätta orden.

**CECILIA**

Juridiken fungerar inte så: Det är bara lagens bokstav och argumenten som räknas!

**MARTIN**

Synd att du inte jobbar med skilsmässor. Då skulle Monika kunna anlita dig!

**CECILIA**

Hon har väl ingen att skilja sig från?

**MARTIN**

Jo, det har hon, din syster: Hon har varit hur tydlig som helst: Om vi inte skaffar barn, då sticker hon ifrån mig.

**CECILIA**

I mitt jobb måste jag alltid sätta mig in i andras situation. Du borde prova det!

**MARTIN**

Behöver du mera sololja? (Han håller upp plastburken.) Jag kan fortsätta smörja in dig om du vill.

**CECILIA**

Nej tack, det är bra. (Hon ser över axeln på Martin.) Monika går för långt ibland. När hon tolkar andras behov. (Hon drar på munnen.) Jag syftar inte på sololjan!

**MARTIN**

Du känner henne på ett annat sätt än jag. (Han slår sig ner på filten bredvid Cecilia. Hon blundar mot solen.) Varför valde du att jobba med affärer? Bara för att kämpa om avtal med pengar? Och tolkningar av ord på papper, i paragrafer?

**CECILIA**

För länge sedan kom jag på att jag inte gillar handgripligheter. Och andra brott mellan människor. Varför tror du att jag älskar din barndomsvän Carl? Jo, för att han bland annat är så underbart stabil och pålitlig.

**MARTIN**

Så det var därför du valde affärsjuridiken? Ni advokater har en sak gemensam med börsmäklarna: Ni följer pengarna!

**CECILIA**

Du låter avundsjuk: Bara för att Carl och jag har köpt ett hus nära sta'n med egen brygga. Så vi kan ta emot gäster som har båt. (Hon gör en gest mot Peter båt vid strandkanten.)

**MARTIN**

Jag menade inte... Dagen efter ert bröllop ska du och Carl bara vara lyckliga.

**CECILIA**

Du väljer själv hur du tar det som händer dig, Martin. Så fungerar jag. Både privat och på jobbet.

**MARTIN**

Farsan har ändrat sig, och ska inte göra sig av med segelbåten i höst. Nu vill han ge mig den. Ska jag ta emot skutan, för att hälsa på och lägga till vid er brygga?

**CECILIA**

Du bestämmer själv. Men du måste ha en övertygelse. Det spelar ingen roll om det är Monika och ett barn. Eller om du låter någon annan föra din talan. Det får konsekvenser för ditt liv hur som helst! Följderna följer alltså...

**MARTIN**

(Han ställer sig upp. Monika och Carl kommer blöta tillbaka från badet, samtidigt som Petra och Peter anländer i en gammal blanklackad och välskött träbåt. Till Cecilia.) Där kommer farsan och hans fru, men inte min mamma. Nu blir det en härlig eftermiddag!

**CECILIA**

Du får verkligen till det, när du vill. (Peter slänger ut ett ankare från aktern på motorbåten.)

**MARTIN**

Den som bara ser saker utifrån kommer aldrig åt den osynliga insidan! Kom, vi hjälper farsan lägga till! (Han drar upp Cecilia som sträckt ut handen. De går mot strandkanten. Monika och Carl följer efter, medan de använder varsin handduk för att torkar sig.) Jag tycker farsgubben har fått tag i en pärla: Petra är exakt vad han behöver, envis men tyst, och styrande utan att det märks. (Petra står vid ratten, Peter på fördäck med en tamp. Till Peter.) Släng hit tampen då!

**CECILIA**

Martin, tror du att du förstår mycket mer, när du inte tänker som andra?

\*\*\*

**PETER**

Carl, tar du emot, och förtöjer? (Han slänger tampen från båtens fördäck till Carl som förtöjer runt en stor sten. Därefter hjälper han Petra i land.) Vilken vacker start på smekmånaden! (Han ser upp mot himlen. Martin står bredvid Cecilia och de hälsar med hastiga omfamningar. Han går mot till filten med Monika, som lagt sig och soltorkar ryggen.)

**CARL**

Det gäller att hitta rätt ställe att göra fast.

**PETER**

(Han lägger armarna om Carl och Cecilia.) Ni går verkligen bra ihop. Som jag märkt i flera år!

CARL

Ja, men inte är det därför du låter Martin och Monika ta ut oss på sjön i din båt.

PETER

Det är möjligt... Men Cecilias och din tro på föreningen i äktenskapet, det skapar lugn: Utan tro igen ro, som jag brukar säga.

CARL

Varför gick Martin ur kyrkan? När den skiljdes från staten. Då ville han inte vara medlem längre. (Han tar emot en kylväska som Peter sträckt sig efter på fördäck.) Visst, Martin och jag är lika olika, som jag brukar säga. Men Cecilia och jag har stannat kvar!

PETER

Ett förnuftigt beslut av er... (Han får hjälp iland av Carl. Petra kommer efter och hoppar smidigt ner från båten, sedan hon hämtat ett badlakan.) Martin är så kluven inför mycket i livet. Han har varit gift med Monika länge nog nu, och det är naturligt att hon vill ha barn, i ett pålitligt förhållande. Uppriktigt sagt vet jag inte vad jag kan göra för att få honom att förstå. (Han ser hastigt på Cecilia, och skrattar till.) Men ni båda, ni får skynda er!

CARL

(Han ler först, men blir snabbt allvarlig.) Vi gör vad vi kan, men så borde det också vara mellan dig och Martin. Självt har jag inga problem med att gå in i fadersrollen.

PETER

Det var en vacker mening! Vi får hoppas att Martin börjar lyssna på sin inre röst. Jag vet att han hör den, utan att lyssna.

CARL

Och Petra kan inte prata, men hon hör. Och förstår mest av alla. (Han smeker Petras arm.)

PETER

Därför skulle det aldrig falla mig in att vara annorlunda mot henne. För jag vet att hon inte behöver sakna sin röst. Fast hon säkert velat ha den kvar. (Han kysser Petras kind.)

CARL

Ta med era saker så lägger vi oss bredvid Martin och Monika! (Han tar Cecilia i handen och går. Peter hoppar upp på motorbåten igen, och langar ner en tung väska till Petra i land.) Vi har mycket kvar att fira.

\*\*\*

MARTIN

(Han smörjer in Monikas rygg med sololja. Hon ligger på magen i bikini med behå-bandet uppknäppt.) Se hur bra din syster har det! Är jag inte en långvägare inom äktenskapet, som ändå vet var och när en del insatser ska göras?

CECILIA

(Hon och Carl slår sig ner på filten bredvid varandra. De visar självupptaget hur förälskade de är. Till Martin.) Jag hoppas Monika inte somnar. För du har de rätta rörelserna. Så länge du visar lite vilja. (Hon fnissar.)

**MARTIN**

Rävspel vet du nog mer om än jag, Cecilia. I ditt jobb har du säkert tagit hand om en del, som du varit tvungen att lägga till rätta.

**CECILIA**

Min pappa var lika oåtkomlig som du! Hela vägen fram, ända till hans sista dag i livet!

**MARTIN**

Och därför pluggade du juridik. För att kunna försvara honom. Som du fortsätter göra...

**CECILIA**

Han jobbade hårt som byggmästare. Men gjorde dåliga affärer ibland. Han gick i konkurs, och det gjorde hans kropp också. Då behövde han hjälp med att ordna sina affärer.

**MARTIN**

Och Monika då? Jobbar hon med barn bara för att din mamma födde er två? (Han tar försiktigt i Cecilias hand.) Ursäkta mig, men det är värmen! På din och Carls bröllopsdag. (Han reser sig, går mot båten där Petra och Peter kommer mot honom. Till Peter.) Farsan, jag kommer tillbaka. Jag ska bara ombord, på toaletten.

\*\*\*

**PETER**

(Han stannar till bredvid Martin med Petra i handen. De är badklädda, han med solhatt. De bär varsin bag. Petra går vidare mot filten.) Var ska du gå min lilla flicka? Här kommer vi och bär på dricka...

**MARTIN**

(Han flinar.) Du är inte min farsa!

**PETER**

(Han ler tillbaka mot Martin.) Nej, jag är Fader Vår... En för alla. Alla för en...

**MARTIN**

Kan du inte vara allvarligt religiös?

**PETER**

Räcker det inte med att jag är religiös? Jag har dessutom lärt mig att vara ödmjuk. Det borde du ha förstått för länge sedan, min son.

**MARTIN**

Du menar att du mjuknat inför ödet? Utan att tala om vad ödet består av. Blind tro, till exempel?

**PETER**

Martin, gör dig av med sådana tankar, medan du är på toaletten!

**MARTIN**

Är vi så lika? Sådan fader, sådan son... Eller kanske sådan herre sådan hund? Vem som nu är vad och när...

**PETER**

(Med djupaste basröst, leende.) Gå i frid pojk, och skaffa dig din förlösning. Vi återsamlas vid filten, och tar ett bröllopsglas. (Han lyfter lätt på bagen i handen. Martin klättrar ombord via en badstege i segelbåtens för.)

\*\*\*

**PETER**

(Petra återvänder, tar honom i handen, tecknar dröjande, medan de långsamt går mot Cecilia, Monika och Carl på solfilten.) Jag kör väl inte hårt med Martin? Han har till och med fått löfte om att ta över min segelbåt. Som gåva menar jag. Men han vill inte ha den!

**PETER**

(Petra tecknar till honom.) Du skulle ha sett Martin när han var liten! Han sprang omkring i sin läderlappskostym och trodde han kunde flyga. Och gjorde aldrig annat än det han själv hittade på. Numera går det faktiskt att tala med honom.

**PETER**

(Petra tecknar igen, med intensitet.) Jag har ingen anledning att be om ursäkt för att hans mamma är död. Livet går och kommer inte tillbaka. Men Petra, du måste få ta den plats du förtjänar... som allt annat levande!

\*\*\*

**MARTIN**

(Han kommer från segelbåtens toalett. De övriga har höga glas med bubbelvin i händerna. Han får ett glas upphållt åt sig, överrättat av Petra.) Skål för det nygifta paret! (Samtliga har ställt sig upp och höjer sina glas.) Må lycka och välgång följa er över hela Östersjön!

**CARL**

Du menar att vi måste sköta oss för att inte bli vindpinade?

**MARTIN**

Det gungar inte alla år. Men hårda vindar dyker upp ibland. Och sedan går blåsten över. Du har ju sett hur Monikas och mitt äktenskap tagit sig i mer än tio år. Och så gifter du dig med hennes syster! Det är härligt att få gratulera er. Från djupet av min vänskap till dig, Carl. (Han vänder sig till Cecilia.) Och självklart dig också, på alla sätt, Cecilia!

**CARL**

Ibland låter du som en rorgångare utan båt. Men tack för att du vill hålla oss flytande!

**MARTIN**

Nu kan du ratta ännu bättre, som nygift.



**MONIKA**

Sluta vränga runt med orden, Martin! Dagen får inte gå överstyr, bara för att det passar dig.

**MARTIN**

(Till Carl.) Har jag sagt något opassande, ber jag om ursäkt.

**CARL**

Det har du inte, vad jag har hört. Du har alltid kunnat styra dig... (Han får en lång blick av Monika, som börjar småprata med Petra och Peter.)

\*\*\*

**MARTIN**

(Han går mycket långsamt bredvid Carl upp på en låg berghäll. De har varsitt glas i händerna.) Nu har du resten av livet upplinjerat och klart. Med en fru som är advokat kan du fråga henne om vad som gäller. (Han stannar, tar en klunk vin.)

**CARL**

Och vad har du fått för svar av Monika?

**MARTIN**

(Han skrattar till.) Inte ett enda, bara frågor!

**CARL**

Tro inte att jag gifte mig med Cecilia för att börja samma resa som du. Jag har smakat på den här karamellen länge nog nu. Av hänsyn till dig.

**MARTIN**

Bra gjort, Carl! Må någon förlåta mig för min påverkan. Farsan skulle säkert komma dragande med Gud.

**CARL**

Du nedvärderar honom: Han är en bra person.

**MARTIN**

Jag litar på dig. Du står ju utanför. Som jag också borde försöka göra ibland.

**CARL**

Om du skaffade dig en utbildning... Det är inte för sent än. Martin: Jag har varit handledare åt många studenter. Jag känner dem... Så jag vet att du enkelt kan lyckas med vad du vill.

**MARTIN**

(Ilsket.) Se på solen som tar sig ner där borta. Vågorna lägger sig och vattnet blir blankare. Vem fan behöver en examen för att kolla in det?

CARL

Ta det lugnt, Martin! Du har många år kvar. Men inte alltför många.

MARTIN

(Med entrevande blick.) Det är jag som lärt dig segla. Och gilla sjön.

CARL

Du presenterade skärgården, och båtarna, men resten var upp till mig: Om jag gillade det eller inte.

MARTIN

Jag vet Carl, jag vet...

CARL

Vi är väldigt lika olika, det har du hört förr. (Han och Martin står kvar på berghällen och småpratar.)

\*\*\*

PETER

(Till Cecilia vid filten på berghällen.) Carl och Martin har hängt ihop sedan de var smågrabbar. Han var mest hemma hos oss, inte hos sina föräldrar, för att han hittat en kompis. Och så gifte du och Carl er igår: Vad mer kan någon av oss begära?

CECILIA

Inte jag. Men det tog ett antal år innan Carl insåg att vi behöver varandra dagligen.

PETER

Jag önskar flera människor fick känna samma sak!

CECILIA

Eftersom du hör till en annan generation... Du har nog inte lagt märke till förändringarna. Jag förstår din välvilja, och tackar för den!

PETER

Finns det inget... ingenting över huvud taget, som är tidlöst? Ditt och Carls äktenskap?

CECILIA

Det finns visst tidlösa saker. Men de följer egna lagar.

PETER

Men är inte de bundna vid tiden, lagarna? Och så förändras de ändå, med våra värderingar.

CECILIA

Det fanns bara dockor i min värld när jag var liten: Min favorit hette Lisa. Hon hade lockigt mörkt hår och plastansikte med röda kinder. Hennes klänning var blåblommig. Den hade ett så vackert mönster med rosor och konvaljer. Och skornas svarta spännen gick att öppna. Sedan växte jag upp och begrep, hur jag lurat mig själv och gått vilse i fantasin.

PETER

Lagbundenheten i naturen är en sak, men bland människorna?

CECILIA

Det är så vi lever och överlever, jag i mitt jobb. Och du också, på ditt sätt som präst!

PETER

Förlåt oss våra synder? Så vi kan förlåta andra. Är det rätt för dig också, som jobbar i affärsvärlden?

CECILIA

Det är en sak vad jag tycker... Men ofta en helt annan vad som står i kontrakt och överenskommelser på pappret. Annars skulle jag inte få mat för dagen!

PETER

Du och Carl har gjort ett bra val. Han faller aldrig ur ramen som naturvetare! Det behöver ni båda.

\*\*\*

MARTIN

(Han kommer sakta ner till filten i sällskap med Carl, som förenar sig med Cecilia, där Petra står och Monika sitter. Han stannar lite avsides med Peter.) Du har alltid tyckt så förbaskat bra om Carl. Det märktes när du gifte ihop honom med Cecilia, för han är som min storebrorsa.

PETER

Martin, du är mitt enda barn. Men blod är inte tjockare än känslornas vatten. Därför ser jag er båda för vad ni är för mig.

MARTIN

Monika då, hon vill ha barn, och Carl och du tjarar om att jag ska utbilda mig. Tänker ni bara på er själva? Eftersom mitt liv fungerar för mig.

PETER

Det finns ingen som kan segla min båt som du... (Han blir avbruten av Martin.)

MARTIN

Låt mig göra det ifred då! Och skit i allt annat: Jag vill inte ha båten hur du än försöker!

PETER

Du måste förstå dig på att vara ödmjuk inför livet! Och ta emot det som kommit och kommer till dig som gåva.

MARTIN

Det finns ett yrke, där folk jobbar som tolkar bibeln värre än fan själv. Det gör prästjävlarna!

PETER

Martin, har bubblorna i vinet stigit för högt?

MARTIN

I vinet finns sanningen: In vino veritas: Tror du på det skitpratet? De sämre dragen får lösare tyglar. Men inte hos dig, farsan!

PETER

Varför vill du inte äga båten? Du får den! Jag skriver över henne på dig så fort jag kan. Hon har ju hur som helst varit Monikas och din i flera år.

MARTIN

Tack, men jag vill inte äga något som jag aldrig skulle haft råd med själv.

PETER

De äldre ger till sina barn, Martin. Jag är inte konstigare än så.

MARTIN

Jag håller med Monika: Att du kan vara präst hos ett folk som ser hänsyn som en avvikelse, omtanke som onödigt, och generositet som ett sjukdomstecken, det folket närmar sig Domedagen med ett leende! Och där står jag mitt ibland dem.

PETER

(Han ruskar på huvudet.) Kom så går vi och pratar med de andra. Ta med dig ditt glas!  
(Martin håller fortfarande sitt vinglas i handen. De närmar sig solfilten och de övriga.)

\*\*\*

PETER

(Lite avsides till Carl, vars axel han lägger handen på.) Tycker du att Martin är en bra seglare?

CARL

(Han skrattar lågt.) Nej, Cecilia och jag tar gärna emot din båt som bröllopspresent.

PETER

Var allvarlig nu!

CARL

Jag tyckte du var fantastisk när du gifte bort Cecilia med mig. Men efter så många år på sjön hanterar Martin båten, så jag inte ens drömmer om att skilja dem åt.

PETER

Men Monika då? Glömmer han henne för båtens skull? De har fått ha den i tio år, ända sedan de gifte sig. Och jag hoppades han förstod att det var som en långlivad bröllopspresent till dem båda två.

CARL

Ingen som ger vet hur en gåva tas emot. Ibland fungerar det!

PETER

Är inte det mottagarens ansvar, Carl?

CARL

Det funderar jag inte på. Skål för oss! Alltså mest Cecilia och mig: Du får ursäkta. Och tack för vigseln och vinet och solnedgången över havet!

PETER

Jag har min tro, du har din. Nu förenar vi oss med de andra! (Han höjer sitt glas utan att dricka. Carl sveper det sista i sitt.)

\*\*\*

CECILIA

(Hon sticker in sin hand under Peters överarm, kindpussas honom.) Fader vår som är i himlen... Det låter så gulligt att det finns någon där för oss, på avstånd.

PETER

Du har smittats av Carls och Martins stil, märker jag.

CECILIA

Du då? (Hon ser tvivlande på Peter.) Ibland tror jag det är tvärt om: De har bara inte märkt det tidigare. Och dessutom jobbade jag som advokat i flera år innan du blev präst.

PETER

Ja ja, födslovåndor känner många av...

CECILIA

Vet du att Monika försökt bli gravid i ett år, utan att lyckas?

PETER

Det förklarar varför Martin krånglar med min båt! (Han gör en gest mot strandkanten.)

CECILIA

(Hon ler mot Peter.) Carl och jag sover i fören, och Monika med Martin i aktern. De två tomma kojerna i mitten på båten fungerar med barn ombord. (Hon skrattar till.) Och det går att byta blöjor på matbordet, som kan höjas och sänkas mellan dem.

PETER

Du rätt, det var länge sedan för mig. (Han klingar med glaset mot Cecilias.)

CECILIA

När du var ordförande i facket glömde du aldrig bort det jordiska!

PETER

Jag lämnade det jobbet av just den anledningen. Därför ska du vara stolt över, att du valde rätt yrke från början.

CECILIA

Ibland önskar jag att jag trodde som du: På något som inte har med lagens bokstäver att göra.

PETER

Ingen ro utan tro, som du vet. Och humorn, den hade jag före Martin!

CECILIA

Peter, jag tycker om att du är så fäst vid Petra! Hon och du har en underbar dialog. Det syns! Fastän hon inte kan prata, på grund av sin strupcancer.

PETER

Den har hon blivit av med, tack och lov. Och jag har lärt mig hennes teckenspråk, men behöver inte använda det.

CECILIA

Jag har märkt det. Och så självklart hon tar sina begränsningar. Alla människor borde göra likadant!

PETER

Det har du rätt i. (Han ser sig omkring efter Petra.) Jag undrar hur Petra klarar sig? Ingen mer än jag kan tolka henne. (Han går och ställer sig med armen runt Petras midja.)

\*\*\*

PETER

(Till Petra som ler brett och ljudlöst åt det Carl just sagt. Hon vänder sig mot Peter när han tar i henne, och använder sitt teckenspråk.) Nej, Martin har ännu inte lärt sig ta in vad jag bestämt: När du och jag tyckte vi skulle ge Monika och honom segelbåten, vägrar han ta den!

PETER

(Petra tecknar mot honom.) Jag trodde tillfället var det rätta, när Cecilia och Carl gifte sig.

PETER

(Petra tecknar eftertänksamt, söker orden.) Båten är inte belånad, så Martin behöver inte ta över någon skuld. Petra, jag klarar min ekonomi så det räcker och blir över. Har du inte märkt det? Men du bryr dig ju inte om sånt! Utan ser det som är viktigast: människan!

PETER

(Petra ser honom länge i ögonen, börjar gråta stilla och tecknar med händerna nere vid naveln.) Orden eller en mening har inte samma värde för dig som andra. Men när de inte skadar är de betydelselösa! Jag kunde berättat mer om hur jag har det, men trodde det var värdelöst för dig!

PETER

(Han tar Petra i famnen, sakta gör hon sig fri, tecknar tafatt med båda händerna, och ser forskande i hans ansikte.) Sanningen Petra, är att du får ingen ro utan tro. Martin har samma problem, men på ett annat sätt! Det finns ointressanta saker för dig i mitt liv. Därför struntar vi i dem.

PETER

(Petra gör en antydd rörelse att gå ner till motorbåten,) Ska du gå och lägga dig en stund? Vi måste ta hand om de andra. (Petra ruskar på huvudet.) Sätt igång värmaren i båten på lägsta! Det får inte bli kallt och rått i natt. (Petra går.)

\*\*\*

CECILIA

(Till Peter, hon fyller på vin i hans glas.) Det måste ha gått bra för dig, när du jobbade i facket: Två båtar har du haft råd med. Inte illa att ha med i bagaget som präst.

PETER

Visst... jag levde skojsfriskt före Martin... Men roa dig inte med mig på det sättet! Han vägrar ha med båten att göra, efter den här sommaren. Trots att din syster och han har haft den som ett slags present, sedan deras bröllop.

CECILIA

Du kan skriva över båten både på Monika och Martin när du vill. Och helt enkelt skicka ett gåvobrev till dem med posten.

PETER

Det kan jag inte göra. Inte mot Martins vilja!

CECILIA

Då måste han ge sig: Han fattar säkert att han ändå får arva allt, förr eller senare. Senare hoppas jag!

PETER

(Han skrattar torrt.) Att göra fel av rätt anledning är stort. Att göra rätt av fel anledning är större!

CECILIA

Vi är båda edsvurna. Jag kom först som advokat och sedan du, när du prästvigdes.

\*\*\*\*\*

## AKT 3 (Hösten)

(Det är en varm eftermiddag i slutet av augusti. Stackmolnen rör sig långsamt över himlen och skymmer solen ibland. En mörk, sammanhängande molnfront syns borta vid horisonten. Martin och Monika langar saker från fören på den förtöjda segelbåten till Carl och Cecilia i land. Det är samma ö med en mindre fyr som i akt 2.)

CECILIA

(Hon klättrar upp på fördäck. Monika och Carl bär iväg varsin kylväska.) Varför måste Carl och du köra så hårt med båten när det blåser? (Hon pekar mot molnfronten.) Så mycket vet jag, att det finns farliga vindar under de där molnen... Som dragit bort, tack och lov.

MARTIN

Vi skulle ju ut hit till ön så fort som möjligt för att bada. Väderrapporterna stämde, eller hur? Friska vindar, men sedan växlande molnighet.

CECILIA

Men ni hade de största seglen uppe hela tiden! Och du kör med Carl som om han var en springpojke, när du styr.

MARTIN

Samma sak gör Carl med mig, när han håller i ratten. Huvudsaken är att vi kom fram. Nu ska vi simma lugnt alla fyra.

CECILIA

Din pappa verkar inte kunna bestämma sig: Först vill han sälja båten. Och sedan ska Monika och du få den. Jag är orolig för honom...

MARTIN

Vi är här, båten ligger förtöjd. Solen står ovanför oss, vattnet är varmt. Alla har badkläder, en filt och mat och dricka väntar...

CECILIA

(Hon avbryter Martin.) Jag tror Peter riskerar att tappa bort sig själv.

MARTIN

Säkert, och jag är tappad bakom en vagn, som småungarna säger i skolan...

CECILIA

Martin, jag håller med Monika att du har svårt att ta andra människor på allvar.

MARTIN

Tvårt om: Farsan vet vad han vill, men visar det ibland på fel sätt. Precis som din syrra. Och ändå säger Monika att sanningen bakom varje skämt är, att det inte går att skämta bort just sanningen. Fråga henne!

CECILIA

Ibland undrar jag om du kan ge någon något... Bara för att den vill ha det.



**MARTIN**

(Han tar emot sista bagen från Cecilia, räcker henne handen när hon går nedför segelbåtens stege i fören.) Ingen gör annat än småsaker mot sin egen vilja. (De bär bagarna mot filtern som Monika och Carl brett ut på en slät berghäll.)

\*\*\*

**MARTIN**

Monika, hjälper du mig att plocka fram maten och duka, innan vi badar?

**MONIKA**

Det är inte bra att äta före badet.

**MARTIN**

Som du vill, vi äter efteråt. (Till Carl.) Bröllopsparet får väl gå och göra något "giftigt" medan Monika och jag fixar upplägget! (Cecilia och Carl strosar iväg hand i hand.)

**MONIKA**

Jag är urlless på dina ordvrängningar! Varför fånar du dig med Cecilia och Carl, för att de är nygifva? Gör något på riktigt istället! Sådant som har betydelse för andra.

**MARTIN**

Du och jag fixar ju så vi kan äta tillsammans... Alla fyra, efter doppet.

**MONIKA**

Din hjälplöshet är hopplös. Och bara du själv kan ta dig ur den!

**MARTIN**

Monika, ingen dag är den andra lik om jag inte är med dig...

**MONIKA**

(Hon avbryter Martin.) Försök inte spela på mina känsligaste strängar. Du tar i dem för grovt så det låter falskt!

**MARTIN**

Ok, men du måste vara glad för att vi har en egen båt nu: När farsan sände över gåvobrevet utan att säga något. Som en skänk från ovan.

**MONIKA**

Saker betyder så lite. Min omgivning... min miljö är viktigast... som segling för dig.

**MARTIN**

Javisst, Monika! Men sjön är inte mer än en liten del av min miljö och livet. (Han småler.) Och jag tänker inte på fostervatten, utan farsans tro: Det är spöken som ingen vet om de finns!

MONIKA

Jag vet åtminstone vad som inte finns!

MARTIN

Båten finns, du finns och jag är här...

MONIKA

Vår segelbåt är helt och hållet din! Jag kommer aldrig ta emot hälften. Min syster hjälper mig ge dig ett papper på det.

MARTIN

Det låter konstigt. Du om någon borde veta att det finns ingen sanning förrän någon formulerat den. Fråga Carl, han har kläm på vetenskapen!

MONIKA

Du har verkligen rätt! Din pappas heliga bok är ett exempel på det.

MARTIN

Äh, orden som finns där... Det är enbart ett sätt att använda yttrandefriheten! Sluta bråka nu, och ställ fram salladen! Låt plasten sitta kvar på skålen tills vi badat färdigt! Var är din syrra och Carl? (Han ropar på Cecilia och Carl, därefter gör Monika samma sak.)

\*\*\*

CECILIA

(Hon ropar tillbaka.) Vi kommer! (Hon och Carl ligger på klippan bakom ett lågt krön osynliga för Monika och Martin.) Skynda dig nu Carl, min stora lilla ponny. Jag vill bli gravid så fort som möjligt.

CARL

(Han har ett badlakan över ryggen, rör på höfterna långsamt ovanpå Cecilia, och stönar till nästan omärkligt. Håller sedan runt Cecilias huvud med sina händer.) Jag kan skämmas inför andra, men aldrig med dig, Cecilia.

CECILIA

Så ska det vara! Nu går vi och badar. (Hon gör en ansats att resa sig, men Carl ligger kvar ovanpå och smeker hennes huvud ömt.) Du vet hur romantisk jag är. (Hon ger Carl en utdragen intensiv kyss.)

CARL

Monika och Martin måste fatta att vi har längtat i flera år. Och nu är väntan över.

CECILIA

Antagligen förstår de på olika sätt, båda två... Om jag känner dem rätt. (Carl reser sig upp med badlakanet knutet runt midjan, Cecilia ställer sig upp, rättar till bikinins trosor, medan Carl drar på sig sina badbyxor.)

**CARL**

Jag skulle vilja se Martins min, om du blir med barn före din syster!

**CECILIA**

Så fånig du är Carl! Vi tävlar inte. Det här handlar om oss.

**CARL**

Javisst, älskling, men andra har ändå sin syn på saken. Utifrån...

**CECILIA**

Bryr du dig om sånt? Det gör inte jag. (Hon skrattar lågt.) För jag har semester från mitt jobb.

**CARL**

Åh, Cilla, det känns så sanslöst bra: Att vi äntligen kan vara som vi alltid känt tillsammans. (Han tar Cecilia i famnen.) Men mitt jobb finns där jämt i bakhuvudet. Alla problem med tillverkningen i verkstaden följer sina egna regler. Så jag kämpar också med rätt och fel. Eller mera emot...

**CECILIA**

De där verktygen du håller på att utveckla... Jag förstår inte ens hälften... Som ska göra produktionen i någon fabrik snabbare och billigare... Men du har det lättare. För gamla sanningar dör fortare logiskt för dig än mig. (De går hand i hand över bergknallen, ser och vinkar åt Monika och Martin.) Här är vi!

\*\*\*

**CECILIA**

Martin, kan du hjälpa mig upp i båten? Så jag kan gå på toaletten. (Martin nickar, lägger ifrån sig en fullmatad tallrik med plastöverdrag, den sista, prydligt uppdukad på filten, och går iväg med henne.)

**MARTIN**

Jag märker att du har det bra med Carl: Har ni trott att ingen märkt när ni smugit i flera år?

**CECILIA**

Vi har alltid skött oss själva. Sedan får andra tycka vad de vill!

**MARTIN**

(Han flinar till.) Det märks att du pysslar med affärsjuridik...

**CECILIA**

Jag "pysslar" inte med någonting! Utom att leva mitt liv.

**MARTIN**

Just det menar jag: Du och Carl har ett långt lysande samspel som suddat ut gränsen mellan paragrafer och praktik. (Han skrattar vänligt.)

## CECILIA

I stället för att ha åsikter om Carls och mitt liv, måste du ta hand om din pappa! Han verkar frånvarande och obeslutsam: Min syster och du har inte fått överta hans båt förrän nu. (Hon sätter ena foten på stegen i fören för att äntra segelbåten.) Hjälpa mig upp är du snäll!

\*\*\*

## MARTIN

(Han återvänder till filten där maten är uppdukad. Carl har gått en bit bort och satt sig på en bergknalle med en tallrik, vars genomskinliga skyddsplast han vikt undan, och äter glupskt.) Har du ingen koll på Carl? Han har förstört dukningen. Vi skulle ju bada först, innan vi äter.

## MONIKA

Det finns ingen skillnad mellan dig och mig och Carl...

## MARTIN

Koppla av, Monika! Du vet att du och han fått bästa platserna inom mig. Men din och min ordning då? Har vi ingen sån? Först skulle vi ta en simtur, och sedan kasta oss över maten.

## MONIKA

Säg det till Carl själv! Jag orkar inte.

## MARTIN

Bara för att du är kvinna, behöver du inte vara svag... eller klen. (Han fnissar lätt.) Förlåt Monika, mina ord betyder nog annat för dig än mig.

## MONIKA

Jag är van vid dina vårdslösheter. Men Carl sa plötsligt att han måste få något i sig. Han kunde väntat på oss andra!

## MARTIN

Ingen är som någon annan. Plus att många har ställt sitt tankebagage i garderoben.

## MONIKA

Sluta! Försök inte utnyttja situationen. Sanningen bakom dina skämt är att det inte går att skämta bort sanningen. Har du hört det förr?

## MARTIN

Varför skulle jag det? Ska du skiljas för att du inte kan fixa ett barn med mig? Är det så långt din kvinnliga frigörelse gått?

## MONIKA

Du är inte rolig... Fattar du inte att du bara är en löjlig förlorare?

## MARTIN

Vem vinner på att ta segern från någon annan? Som får ta en förlust... Varken du eller jag!

**MONIKA**

Så obegripligt klumpigt! Nu är du där igen, och vränger ut och in på din mörka skjorta. Den är lika svart på insidan. Och allt jag ser där är blodfläckarna!

**MARTIN**

Du är så vacker när du blir arg, för att du inte får som du vill. Vet du att Carl skriver dikter ibland? Därför är han hungrig när ingen tycker det är självklart. För att en djävlig hunger hänger ihop med skapandet.

**MONIKA**

Jag vill inte ha ditt skumma prat eller Carls påhittade ord på ett papper! Det jag kan bära i armarna som ett barn är mer än ert strunt!

\*\*\*

**MONIKA**

(En motorbåt närmar sig. Fyra människor går iland på baksidan av den lilla ön.) Jag trodde det var Petra och din pappa... Inga andra brukar vara här ute.

**MARTIN**

Fler än vi måste ha fastnat för ön. Och tycker att den ser mysig ut. Fyren drar nog iland folk.

**MONIKA**

Ön är så liten: Märker de inte att det är upptaget?

**MARTIN**

Små problem kan förstoras...

**MONIKA**

(Hon avbryter Martin.) Kom inte med dina bortförklaringar jämt! Människor måste ta hänsyn till varandra. (Hon gömmer ansiktet i händerna.) Varför ska du och jag vara så olika?

**MARTIN**

Eftersom vi inget vet om varandras insidor... bakom skjortan... under skinnet.

**MONIKA**

Du känner mig. Du vet vad jag vill. Kan du inte längta som jag gör?

**MARTIN**

Vad menar du? Finns det något jag inte fattat, som är din verklighet? Men när du målade vattenlinjen på båten var jag stolt över dig.

**MONIKA**

Den uppenbara ytligheten får alla poäng! Åtminstone när du tar för dig.

**MARTIN**

Alla män är medvetna om ditt utseende. Många skulle säkert inte ha något emot att få barn med dig!

**MONIKA**

Martin, du driver hit och dit med mig. Jag är urless på det! Inte bara jag lägger märke till dina rökridåer! Ditt försvarstal får du hålla för dig själv!

**MARTIN**

(Han tar ömt runt Monikas axlar, och upprepar hennes tidigare ord.) Sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen. Som du själv sagt...

**MONIKA**

Nu går jag härifrån! Du har inte lärt dig någonting! (Hon äntrar segelbåten och sätter sig bakom ratten med Cecilia, som klarat av toalettbesöket.)

\*\*\*

**PETER**

(Han kommer i motorbåten med Petra en bit bort över vattnet. Han kastar i ett ankare akterut, och ställer sig sedan på fördäck, medan Petra styr. Tampen han kastar i land tas emot av Martin.) Ta emot! Vi gissade att ni var här.

**MARTIN**

Farsan, inget tvingade er att komma hit.

**PETER**

Jag vet. Men vi har gått längs kusten hela dagen, och ätit lunch på en sjökrog. På vägen hem passade den här rutten oss, för att titta efter er. Var är alla andra? (Han vinkar till Cecilia och Monika som är utom hörhåll bakom ratten i segelbåtens akter längre bort.)

**MARTIN**

Du har rätt: påpasslig ska man vara på sjön. Men varför styr du inte din egen båt?

**PETER**

Petra brukar göra det. Hon är bättre skeppare än jag, därför står jag gärna bredvid. (Han hoppar i land. Martin förtöjer runt en sten.)

**MARTIN**

Säg som det är: Hon släpper aldrig rodret, inte ens när ingen ser. (Han ger Peter en blick.)

**PETER**

Martin, lägg av med dina knepiga kommentarer om Petra! Du borde tänka på Monika istället. Varför tror du jag gav henne halva min segelbåt? (Han gör en gest mot segelbåten bredvid.)

**MARTIN**

Den gåvan var ingen välsignelse från en präst, farsan!

PETER

Du har byggt ditt eget hus, där Cecilia och Carl gifte sig. Du har verkligen visat att du är bra på att snickra. Men för övrigt använder du inte dina resurser!

MARTIN

Amen! Hoppas ni har ätit er mätta på krogen. Vi har inte mer mat än för fyra personer.

PETER

Petra och jag är självförsörjande som vanligt.

MARTIN

Ge dig nu, farsan! Bara prästdjävlarne kan tolka bibeln värre än fan själv.

PETER

Får jag säga halleluja? Du har vräkt ur dig det där förr. (Han skrattar till.) Jag känner dig min son! Nu går vi till de andra. (Petra, med en kylväska i handen, får hjälp av honom att komma iland. Martin tar sig ombord på segelbåten via stegen i fören.)

\*\*\*

PETER

(Han och Petra plockar fram porslin, bestick och kristallglas, ost och frukt, plus en vinflaska ur en korg, och ordnar allt prydligt på filten intill den övriga dukningen. Monika och Cecilia kommer intensivt samtalande från segelbåten. Till Cecilia.) Har ni tagit ett dopp, då måste ni vara hungriga?

CECILIA

Nej vi skulle just gå i sjön.

PETER

Det låter allvarligt. (Han växlar ett leende med Petra.) Då håller vi undan flugorna medan ni simmar. (Han öppnar vinflaskan med ett ploppande korkljud.) Skynda er tillbaka, medan det finns vin kvar! (Han håller lite vin i ett glas som Petra får och tar sedan ett eget.)

CECILIA

(Hon ropar och tecknar åt Carl att Monika och hon tänker bada. Carl rensar sin tallrik på bergknallen en bit bort. Till Peter.) Carl ska stanna på land. Men ge honom inget att dricka!

PETER

(Han tittar bort mot Carl. Petra och han vinkar. Till Cecilia.) Har han börjat äta före er? Varför blev han så hungrig?

CECILIA

(Hon ger Monika en menande blick. Till Peter.) Vi kvinnor förstår inte alltid varför män uppför sig som de gör. (Hon tillägger efter en kort paus.) Men du ska inte ta det personligt, Peter! (Monika ger henne ett kort ögonkast, går bort till Carl. Petra följer med.)

PETER

Varför skulle jag det? Mysterier är inte alltid till för att lösas. Då vore livet efter detta tråkigt.

CECILIA

Efter detta? Ingenting blir lika uppenbart som när täcket dras bort från det som ligger under.

PETER

Martin är omöjlig: Jag gjorde som vi pratat om, och skickade ett gåvobrev till din syster och honom, så de fick båten. Sedan säger han att han varken tänker ta emot hela eller halva. Men han behöll pappret ändå!

CECILIA

Fäder och söner... Det är en omöjlig djungel att ta sig fram i. Åtminstone för mig.

PETER

(En man plus en kvinna och två halvstora barn, som tidigare lagt till på andra sidan ön, kommer ordlöst promenerande, uppenbart följande strandlinjen. De passerar nära filten med den uppdukade maten utan att säga något.) Vad var det där?

CECILIA

Barnen ville säkert gå runt ön. Det är spännande, för att den är så liten. Och det har de rätt att göra.

PETER

De sa ju inget, inte ens hej.

CECILIA

Din son skulle antagligen sagt något om att de inte kunde sjunga med änglarna...

PETER

(Han ler svagt.) Du har förstått hur Martin och jag fungerar... på ytan.

CECILIA

Han är seglare och du motorbåtsförare: Hur svårt kan det vara?

PETER

Du vet vad som är rätt och fel, Cecilia. Och försörjer dig på det! Medan jag bara kan be om att Martin använder sitt förnuft och visar att han förstått.

CECILIA

Man kan inte tvinga någon att ta emot en gåva: Martin vill inte behålla segelbåten, men Monika tycker att den blir fylld med mening för henne nu. Eftersom de använt den som sin egen.



PETER

(De två vuxna och barnen som vandrat runt ön, hörs starta sin båtmotor i bakgrunden. Deras båt syns lägga ut och glida iväg i bakgrunden. Han ser efter dem.) Äntligen får vi ha vår mat i fred. Men deras träbåt påminner om min: Lika gammal och snyggt lackad.

CECILIA

Det måste vara jobbigt att lägga på fernissan varje vår... i flera lager...

PETER

Därför fick Monika och Martin sköta om min segelbåt: Visst är den mycket större, men har plastskrov, som inte kräver samma slit som trä. Det kan hålla ihop ett långt äktenskap.

CECILIA

Nu förstår jag varför Martin gillar att du blev präst... Skratta inte! Du litar på Martin fastän ditt tvivel på honom slår igenom ibland. Sådant får många pappor uppleva, men du hittade din väg ut! Om Carl och jag får barn, blir det annorlunda med tiden, fast på vårt sätt.

PETER

Min bön är att ni inte får samma upplevelser som jag haft med Martin. Det känns här inne (han tar handen över hjärtat), och stämplar avtryck här uppe (han pekar med ett finger på huvudet).

CECILIA

Vi växte upp senare än du, därför fick Carl och Martin chansen att bli vänner. (Hon ropar.) Monika, säg till Martin, så tar vi ett dopp före maten! (Peter lägger handen över sitt hjärta och gör en kort bugning mot henne.)

\*\*\*

PETER

(Petra kommer med sitt glas i handen. Cecilia och Monika vadar ut i vattnet. Martin dyker i från båten, och de simmar lugnt omkring. Han ser på dukningen på filten. Till Petra.) Du gör min värld så inbjudande som bara du kan. (Petra tecknar generad sitt svar.)

PETER

(Han omfamnar henne varsamt, håller sedan upp vinflaskan och kontrollerar hur mycket som finns kvar.) Hoppas det räcker till alla, en slurk var blir det i alla fall. (Petra ställer undan sitt glas med hälften kvar i.) Petra, det är vi som har köpt vinet. Och det finns en flaska till i båten. Jag tycker det smakade bra. Jag vill skåla med dig! (Petra tar upp sitt glas, höjer det mot honom, men smuttar bara lite, och ställer sedan ner det och tecknar.)

PETER

(Han vänder sig bort, ser ut över vattnet mot horisonten.) Jag önskar Martin hade något som han trodde på. Petra, du har fel: Att han inte vill ha min båt, som han tycker så mycket om... Då måste det vara något som inte fungerar hos honom. Och så vågar han inte ordna till ett barn när Monika vill! Som både hon och jag tycker är hur naturligt som helst. (Han vänder sig mot Petra som tecknar länge och bestämt.)

PETER

Ja, jag borde inte ha sagt något om deras liv, men det ligger i mitt uppdrag! Jag kan inte se på när människor motarbetar sig själva! (Petra stryker honom över kinden, tecknar sedan.)

PETER

Jag är glad för att du blir frisk snart, och inte behöver åka till sjukhuset! (Han kramar om Petra, som tecknar.)

PETER

Du har sagt att du skilde dig för att du inte trodde på att få barn i ditt... i det sällskapet. Därför blev du utan. Men se på Martin! Inte önskar jag bort honom, absolut inte. Däremot har han gett mig fler svårigheter idag än glädjeämnen. (Petra tecknar ett svar.)

PETER

Ingen är lyckligare än jag för att du ville gifta dig med mig. Samtidigt insåg jag att det finns andra mål än att jobba för framgång. Därför läste jag teologi. Delvis är det ditt fel! (Han ler, Petra tecknar snabbt.)

PETER

När du låg på samma rum som min fru, och vi började prata... innan dina stämband opererades... Jag vet inte hur jag skulle ha klarat mig genom allt, om inte du funnits där som en gåva! Fastän jag fick behålla Martin när hans mamma dog... Jag blev enormt tacksam för att du låg ensam på sjukhuset. Förlåt mig! (Han får svar genom Petras irriterade teckenspråk.)

PETER

Verkligheten som jag har inombords har tagit tid att komma upp till ytan. Du har hjälpt mig! (Petra ser undrande ut, och tecknar.)

PETER

Livet vandrar vidare med eller utan oss. Det finns ett slut men också en början: Vi närmar oss evigheten! Men vem överlever i den? (Petra svarar med teckenspråket.)

PETER

Ja du har rätt: Jag gillar också budskapet i den där julvisan om att ”vi leva här med stort besvär, och ingen bryr sig om vem vi är”. Eller hur det nu var... Du är helt åt motsatt håll Petra! (Petra tar tag i hans överarmar och skakar om honom, tecknar sedan.)

PETER

Jag kan aldrig bli mer än jag... (Petra greppar hans midja och lutar huvudet mot hans bröst.)

\*\*\*

MARTIN

(Han kommer gående upp från vattnet drypande blöt, med en handduk över axeln, medan Monika och Cecilia badar vidare.) Vad blir det för käk, farsan?

PETER

Varför gör du dig mindre än du är? Och säger samma sak som när du var liten. Jag blir orolig för dig: Petra och jag har ju ätit, men inte ni. Ni får ost och vin av oss efter maten.

MARTIN

Strunt i det, farsan! Vi behöver inte mer än vår egen mat. Jag blev jäkligt sugen efter badet. (Petra hjälper honom torka ryggen.)

PETER

Ibland tvivlar jag på dig, Martin. Som när du inte kan ta emot båten. Den har ju varit Monikas och din från början.

MARTIN

Världsliga prylar, farsan! De ska inte tynga ner mig. Det måste du ha lärt dig i teologi, innan du blev präst.

PETER

Kan du inte ta in min värld, utan att vränga bort sanningen med felaktigheter?

MARTIN

Jag anstränger mig för att vara seriös: Sanningen bakom varje skämt är, att det inte går att skämta bort sanningen. Det står Monika för!

PETER

(Han ger Martin en fundersam blick.) Ropa hit de andra, så ni kan äta! De är säkert lika sugna på mat efter doppet som du. (Martin ropar på Cecilia och Monika, Carl kommer gående med sin tomma tallrik i handen.)

\*\*\*

CARL

(Han tar för sig från den uppdukade maten, så gör även Cecilia, Monika och Martin. Petra och Peter smuttar vin. Alla står med glas i händerna samlade runt dukningen på filten. Petra håller noga upp och fördelar vinet från den öppnade flaskan som blir tom. De höjer sina glas mot varandra under sorl. Till Cecilia avsides.) Jag är fortfarande hungrig.

CECILIA

Det kan få konsekvenser! Vilket vi hoppas på.

CARL

Cilla, du är den mest attraktiva medbrottsling jag kan önska mig. (Han ger Cecilia en hastig kyss.)

CECILIA

Jag tycker inte om att du fånar dig om mitt jobb! Och dessutom är barn ett stort och glatt åtagande, både att få och ha.

**CARL**

Cilla, koppla inte in ditt arbete så kvickt. När vi är här och har det gott. (Cecilia ger honom en hastig kyss.) Kan vi inte hitta på en anledning att smita iväg dit, där vi var förut?

**CECILIA**

(Hon ger Carl en hastig kyss igen.) Du är så övertygande romantisk när du anstränger dig! (Hon ställer ner sitt tomma glas på filten. Det faller omkull utan att gå sönder.) Vi passar på när de andra ätit färdigt. Vi måste prata om en annan sak: Jag tror Peter är på väg att tappa taget. Först vill han sälja båten, sedan ger han bort den!

**CARL**

Äh, Cilla låt det vara! Vi har vårt att tänka på.

**CECILIA**

Menar du att jag inte ska ta hand om dem som är närmast mig? Du är gullig när du har fel. (Hon pussar Carl på kinden.)

**CARL**

Visa det då, genom att följa med mig bakom berget!

**CECILIA**

Klart jag ska, det sa jag. Men vi måste vänta en stund. Så de andra inte undrar.

**CARL**

(Han lägger armen över Cecilias axlar.) Dina föräldrar har gett dig fina egenskaper: Att vänta ut rätt läge innan du slår till. (Cecilia kör lekfullt armbågen i hans midja.)

**CECILIA**

Du har inte förstått hur min mamma anpassade sig och vad det kostade henne: Pappa reste runt flera dagar i veckan till olika projekt som han drev. Och sedan, när han kom hem skulle känslorna fram på en gång! Det är omänskligt.

**CARL**

Han var ingenjör som jag, men byggare, och måste få klart sina hus. Kanske inte så kul, men det var nödvändigt. Han var säkert inte borta jämt, så du och Monika led av det? Ni slapp i alla fall ladda er med vanlighetens vrede...

**CECILIA**

(Hon suckar, men skrattar sedan till.) Du och Martin är galet nära vänner.

\*\*\*

**MARTIN**

(Han närmar sig Cecilia och Carl, Peter kommer med bestämda steg efter.) Cecilia, ta med dig Carl bakom berget och titta på utsikten. (Cecilia och Carl skrattar och går iväg hand i hand.)

PETER

Kör du iväg dem? Gör Carl alltid som du säger?

MARTIN

(Han ler brett.) Självklart! Han är ju ett år äldre än jag. Då måste jag ta igen försprånget.

PETER

Din mamma skulle inte ha tyckt om det.

MARTIN

Morsan brukade alltid komma in till mig, medan jag låg och läste äventyrsböcker. Innan jag skulle sova. Aldrig sa hon åt mig att släcka lampan. Och jag behövde inte läsa läxorna, istället för det jag höll på med...

PETER

(Han kliar sig på kinden.) Det var dumt: Jag försummade dig och mig genom att tvingas gå på alla fackets möten, eftersom jag var ordförande. (Han skrattar till.) Men du kommer i alla fall ihåg hur jag ser ut...

MARTIN

Morsan tog hand om mig och Carl, för hon såg att jag fått en brorsa. Det enda du la märke till, var vad hon berättade för dig.

PETER

Små pojkar vill ha stora saker. Och beundrar dem. Men en del pojkar växer upp och tappar intresset. När de arbetat ihop till dem själva.

MARTIN

Därför vill jag inte ha din båt. Det är din pryl, inte min! Jag har varit inställd på att den skulle säljas från första början.

PETER

Men jag bestämde att Monika och du skulle dela på den. När ni gifte er och jag köpte segelbåten, var jag övertygad om att ni skulle förstå att det var er present. Åtminstone med åren...

MARTIN

Den är till salu i höst. Det går inte att ändra på.

PETER

Jag tänkte se hur ni reagerade... förlåt mig! Det blev fel. Människan är liten! Livet är så svårt att alla människor inte klarar av att leva det.

MARTIN

Det är skillnad på små människor också, farsan. Och det beror inte på kläderna.

PETER

(Han vänder bort huvudet för att dölja sitt ansiktsuttryck.) Jag önskar du hade en tro, Martin!

MARTIN

Jag har aldrig trott på något annat än det jag vet.

PETER

Därför borde du utbilda dig. Och få en titel som Carl.

MARTIN

Snälla farsan, räcker det inte med din examen i teologi? För oss som är kvar av familjen.

PETER

För länge sedan... medan jag studerade... då förstod jag att jag aldrig ägt båten! Den är eran. Så utbildad är jag. (Han går till Petra och blir utom hörhåll.)

\*\*\*

MARTIN

(Cecilia och Carl kommer gående omslingrade över bergknallen. Till Carl.) Det där ser vackert ut. (Till Cecilia.) Vet du att Carl har skrivit en dikt med tanke på dig?

CARL

Martin, skäm inte ut dig!

MARTIN

(Han ler brett.) Du kan väl läsa upp den? Så ska vi kolla vem av oss som borde vara stolt.

CARL

(Han och Cecilia står med armarna om varandras midjor.) För det första är det inte kul att du avslöjar något som du och jag har för oss själva. För det andra har jag inget med mig att läsa!

MARTIN

Jag har den ombord. Vänta! Det tar en minut att hämta kopian. (Han småspringer mot båten.)

\*\*\*

CECILIA

Har du inte bättre ordning på dina papper, Carl?

CARL

(Han börjar plocka mat på en tallrik.) Martin är lika bergfast som en grynn på sjön: Men vet man var den finns går det att navigera rätt. Och hålla ut för den!

**CECILIA**

Martin kan segla, men kommer inte runt Peter, som är grynnan.

**CARL**

(Han börjar äta hungrigt med en gaffel.) Du fantiserar och spekulerar för mycket. Tänk på barn istället!

**CECILIA**

(Hon slår armarna om Carls midja, medan han äter.) Peter har skrivit ett gåvobrev om att Monika och Martin ska dela på båten. Men Martin vägrar ta sin halva. För att Peter så länge sagt att den ska säljas i höst. Tänker ingen på min syster? Inte Martin i alla fall! Och Peter har blivit velig. Är det rätt och riktigt?

**CARL**

(Han pratar med mat i munnen.) Se inte allt som juridik, Cilla! Javisst, våra liv är lagbundna, men samhällets regler ändras långsamt, och ändå fortare än livet.

**CECILIA**

Carl, jag vet att det låter barnsligt... men det är du och jag mot världen, eller hur? Peter har tappat greppet om sitt liv. Och då måste vi göra något åt saken.

**CARL**

(Han är färdig med ätandet och ställer ifrån sig tallriken.) Se till att du blir med barn, Cilla! Nu har jag gjort mitt några gånger.

\*\*\*

**MARTIN**

(Han återvänder från segelbåten med ett papper i handen. De övriga sorlar nära filten. Vänd till Carl.) Nu du Cecilia ska du få höra en annan sida av Carl. (Han ger Carl ett papper.) Varsågod och läs för din fru!

**CARL**

Ibland går du för långt med dina påhitt! Det är en sak om du gör något som bara du själv får stå för. Men en annan om det går ut över andra. (Han räcker tillbaka pappret, Cecilia nickar och gör ett instämmande ljud.)

**MARTIN**

(Han vecklar upp pappret.) Då läser jag själv, hör här Cecilia! (Han börjar läsa och stegrar intensiteten gradvis. Monika, Petra och Peter lyssnar med ökande intresse.) Stycket heter Vinternattens visa.

**CARL**

Ge hit pappret! Det där har du hittat på själv! Och skyller på mig.

**MARTIN**

(Han håller undan pappret som Carl försöker ta, och läser högt.) Mitt i vintern/ mitt ute i skogen/ ute i mörkret/ mitt i natten/ i ljuset från snön/ hörs havet som väller/ havet som vräker/ sig in mot stranden/ kom håll mig i handen/ så ska vi gå dit!

**CARL**

(Han avbryter Martin genom att slita pappret ur handen på honom. Martin tar enkelt tillbaka det. Petra, Peter plus Monika ser nyfiket på.) Har du ingen känsla för vad som är rätt och fel? Varför ska jag ta på mig något som du läser?

**MARTIN**

Förnekar du dig själv, är det inget jag har med att göra. Men jag kan hjälpa till ändå... (Han läser.) Snön som knarrar/ inte en gren som darrar/ fötter som går/ i ospårad snö/ i en båge runt havet/ havet som brusar/ havet som susar/ havet som äger/ öar med isskägg.

**CARL**

Nu får du hålla tyst! Jag vill inte höra ett dugg mer!

**MARTIN**

Det här är så schysst att alla måste få ta del av det: (Han läser vidare, varsamt stegrad.) Kom följ mig/ innan dagen kommer/ innan ljuset töar/ bort snön och skägget/ runt alla öar/ jag ber dig/ mitt i natten/ mitt ute i skogen/ute i mörkret/ hörs havet som susar/ vi går dit nu! (Cecilia kramar och kysser Carl tillgivet.)

**CARL**

Gud så löjlig du är Martin, som skämmer ut mig! Och dig själv också. Nu behöver jag mera vin! (Han lösgör sig från Cecilias omfamning och går mot båten. Peter tar fram en öppnad bortglömd vinflaska ur kylväskan, och håller upp den mot Carls försvinnande ryggtavla. Samtliga ser efter honom och börjar applådera trevande.)

\*\*\*

**CECILIA**

(Till Martin.) Carl är så romantisk, men det är inte du. Samtidigt som du berättar om hans lilla hemlighet, säger det en hel del om dig själv! (Hon böjer sig framåt och klappar Martins kind. Med låg röst till honom.) Alla blir inte som du, efter tio års äktenskap: Se på Monika!

**MARTIN**

(Han tar tag i Cecilias hand och börjar gå mot båten.) Jag behöver prata med dig i fred. Kom, vi sätter oss på akterdäck!

**CECILIA**

Men hur tror du Monika tar det, om vi lämnar de andra så här?



MARTIN

(Han skrattar.) Tyvärr vet hon var hon har mig. (De möter Carl som klättrat ned från båten med en vinflaska i handen. Till Carl.) Vi går ombord för att kolla hur man använder matbordet i kajutan. För att byta blöjor på en teoretisk unge! (Carl ruskar på huvudet och går vidare mot filten och de övriga. Till Carls rygg.) Vi kommer iland så fort vi kan!

CECILIA

Jag begriper inte vad Carl och du har för er!

MARTIN

(Han hjälper Cecilia upp för stegen i båtens för.) Kan det bero på vår ohejdade vana?

CECILIA

(Hon sätt sig bredvid Martin, bakom ratten i båtens akter.) Första gången Carl och jag träffades hemma hos Monika och dig... På middag i Monikas och mina föräldrars gamla lägenhet... Du märkte aldrig vad som hände när du såg bort, eller hämtade saker i köket.

MARTIN

Jag undvek att kolla in er, för jag kände Carl bättre än du. På den tiden.

CECILIA

Du kan inte trolla bort att ni växte upp tillsammans, och fortfarande är vänner.

MARTIN

Det vill jag inte heller. (Han harklar sig.) Carl har inte varit ensam hittills i livet, innan han träffade dig. (Han ser bort över havet, där solen står en handsbredd över horisonten.) Jag har haft mina åsikter om de kvinnor han trasslat in sig med: Ett bra utseende förlåter mycket, men inte allt. (Han skrattar till.) Du förstår väl att jag syftade på Carl... Men varken du eller jag vill att han ska gå på grund av ren blindhet.

CECILIA

Han har gjort mig lycklig!

MARTIN

Lika lycklig som Monika är med mig?

CECILIA

Lämna min syster utanför!

MARTIN

Det var inte bra att farsan gav oss båten. (Han klappar dynan i sittbrunnen.) Ingenting blir lättare för mig efter det.

CECILIA

Martin, du läste väldigt bra. Men varför sa du att det är Carl som har skrivit dikten?

**MARTIN**

Vem skulle annars kunna göra det? Ända sedan han var tonåring skrev Carl saker som han gömde undan. Han smusslade med papper och penna. För alla utom mig. Du borde varit där, inte jag, när han läste upp sina grejer: Ibland var vi ute i skogen eller nere i källaren, där vi letade gamla tidningar till pappersinsamlingen. De gånger vi var ensamma... det hände att han tog fram en skrynklig lapp ur fickan och läste högt.

**CECILIA**

Vilken vän du är, Martin! (Hon tar i hans överarm.)

**MARTIN**

Försök inte vara spydig, det gillar jag inte!

**CECILIA**

(Hon ler.) Ärlighet varar längst...

**MARTIN**

Är det allt du lärt dig som jurist?

**CECILIA**

Du är elak, men det är inte din pappa. Han är lite hit och dit i vad han bestämmer, men inte mer. Först övertygar han dig om att båten ska säljas, sedan får Monika och du hälften var.

**MARTIN**

Farsan kryssar mot vinden. Det är han bra på. För att komma rakt fram måste han gå en bit åt ena hållet sedan det andra!

**CECILIA**

Din pappas liv är ingen seglats som han kontrollerar. Du borde inse att han måste ha en god man. Som tar hand om hans affärer. För hans eget bästa! Jag hjälper dig att bli det.

**MARTIN**

Cecilia, du har gjort upp med Monika om din halva av era föräldrars lägenhet, där hon och jag bor. Jag äger ingenting. Det fungerar bra för mig. Men min farsa har du inte med att göra!

**CECILIA**

Jag vill inte vara mer än ditt stöd: Du har problem, och vad är då bättre än en utsträckt hjälpande hand?

**MARTIN**

Även när jag badar, klarar jag mig från att drunkna. Utan att bli uppdragen på land.

**CECILIA**

Martin, seriöst...

**MARTIN**

Farsan ändrar åsikt, det är okej, för han följer sin egen kurs. Kanske planerade han det här från början: Vad vet jag om hans insida? Ser du mer där?

**CECILIA**

Det enda vi kan reagera och agera på är vad vi ser och hör. Och någon gör... Därför måste din pappas ekonomi tas om hand och skötas seriöst.

**MARTIN**

(Han tar sig svepande runt hakan.) Förbaskat, om det stämmer. Men då blir väl hela båten min? Jag har tappat lusten för det! Och ställt in mig på att slippa vårjobbet på varvet och höstuppläggningsen.

**CECILIA**

Vi tar en sak i taget. (Hon går mot båtens för, medan Martin dröjer kvar i aktern. Carl möter henne i land och tar hennes hand när hon använder förens steg ner till ön.)

\*\*\*

**CARL**

(De går hand i hand mot filten där Monika, Petra och Peter står och sitter medan de äter ost och dricker vin.) Du vill väl att jag ska uppfylla mina äktenskapliga plikter igen, hoppas jag?

**CECILIA**

Jag önskar att vi aldrig får problem.

**CARL**

Vad pratade du och Martin om bakom ratten? (Han stannar och håller i Cecilia.) Låt inte mig stå i vägen för din lycka: Var så vresig du vill.

**CECILIA**

(Hon lägger armarna runt Carls nacke och ser in i hans ögon.) Det är du som måste förlåta mig, Carl. För mitt uppförande. Martin och jag ska ordna så han blir en god man åt sin pappa. (Hon suckar lätt.) Så fick jag plötsligt jobb på vår bröllopsresa. (Hon tar ner sina armar.)

**CARL**

Varför det? Peter är en av de sundaste personer jag vet! Och jag har känt honom som om han vore min egen pappa. För att min verkliga dog när jag var liten...

**CECILIA**

Carl, din barndom har inte varit lätt.

**CARL**

Då har du tagit det på fel sätt: Jag har aldrig klagat på någonting. Tvärtom minns jag bara hur bra jag hade det! Utom när min biologiska pappa dog!

**CECILIA**

Men det som finns under ytan betyder mest! Särskilt när man inte märker eller ser något. Som alla torrskodda seglare vet.

**CARL**

Jag har aldrig varit med om att gå på grund.

**CECILIA**

Därför ska du inte riskera det. Jag hjälper dig och Martin gratis. Peter klarar sig fint med Petra, han är präst, så vad har det för betydelse för honom? Han slipper bekymra sig om sina ägodelar. Och kan leva som han vill ändå. Det är inte mer än ett papper!

**CARL**

Peter kommer bli fruktansvärt besviken och ledsen. Det gillar jag inte! Även om saken bara är ytlig: Visst är Martin hans enda barn och får ta över efter honom lite tidigare. Men det ska hända naturligt när det händer Peter, inget annat. (Han ser bort över Cecilias axel mot båten, där Martin långsamt kommer gående på fördäck mot dem.)

**CECILIA**

Kom så gömmer vi oss bakom berget, och gör vad vi kan! Jag har kollat att det är fritt fram att bli med barn några dagar just nu. (Hon tar Carl i handen, de går förbi filten med Petra, Peter och Monika, växlar några ord med dem och försvinner sedan.)

\*\*\*

**MARTIN**

(Han kommer tankfullt gående från båten mot Petra, Peter och Monika vid filten, får en tom tallrik i handen med bestick av Petra, och tar sedan små bitar av den uppdukade maten. Han äter, dricker vin och pratar med de övriga. Till Peter.) Farsan, har du hittat någon köpare till båten? (Monika tittar undrande på honom.)

**PETER**

Den har haft två ägare från början. Resten är en formsak.

**MARTIN**

(Han tar Peter runt överarmen, och de går några steg utom hörhåll för de övriga.) Är du myndig egentligen, farsan? Du som ändrat dig hit och dit om båten.

**PETER**

Förr eller senare kommer du förstå att det är fel när du dömer andra. Framförallt om det bygger på lösa grunder.

**MARTIN**

Om du skulle bli omyndigförklarad, måste väl någon ta hand om dina affärer?

**PETER**

Självklart, då har jag inte den möjligheten. Eller besväret... Du får gärna ta över, Martin.

**MARTIN**

**Varför blir du inte förbannad? Eller besviken?**

**PETER**

**Det var länge sedan ilskan fungerade bland oss människor: Jag tar emot det som möter mig, och stöter aldrig bort. Alla tunga budskap måste bäras fram med lätthet. Annars kan de hamna på ömma tår!**

**MARTIN**

**(Han skakar på huvudet, de återvänder till sällskapet, med Martins arm på Peters axlar.) Jag kommer aldrig fatta varför du blev min farsa!**

**\*\*\*\*\***

## AKT 4 (Vintern)

(Det är en fredagskväll i oktober med stilla mörker utanför fönstren på båtvarvet. Alla båtar har tagits upp inför vintern. Ett långbord är uppdukat bredvid Martins pappas segelbåt för att ha fest efter upptagningen av den. Om en vecka kommer första spekulanten för att titta på båten, som annonserats ut till försäljning. Monika och Martin sitter bredvid varandra, Cecilia och Carl mitt emot, Petra bredvid Martin och Peter bredvid Carl. De äter det sista av efterrätten och dricker kaffe plus portvin eller cognac.)

MARTIN

(Till Peter med höjt glas.) Tack för en välsignad sommar! Den var varm och badvänlig, pappa! Och tack för den färdiglagade maten du beställt hit. Plus drickat som passar oss alla!

MONIKA

(Hon lutar sig mot Martin och talar lågt, efter att alla skålat.) Var inte så dum mot din pappa: Han har ett gott hjärta.

MARTIN

(Han småler.) Du är inte uppfödd med honom. Alltså har jag varit med om mer än du.

MONIKA

Du är orättvis. Du kan tacka honom för mycket som du fått! Och han var nödvändig för att du skulle bli till.

MARTIN

Monika, jag orkar inte höra om barn igen. Du vill ha ett, men vi har inte ens försökt.

MONIKA

Vad vet du om det? (Hon lutar sig nära Martins öra.) Alla har rätt att ändra sig, även om de har fel.

MARTIN

Det där var snyggt sagt, nästan poetiskt motsägelsefullt! (Han upprepar Monikas ord.) Carl har talangen inte jag. Han vet att kluvna budskap kan blir bra dikter. Ni har hört honom, men jag mer än er!

MONIKA

Var inte så hal, Martin. Jag vill att vi behåller båten som vi fått. Min syster är med barn. Det räcker till för oss också...

\*\*\*

CARL

(Han klingar i sitt glas med kaffeskeden, reser sig.) Cecilia och jag kommer att bli tre om ungefär sju månader. Så att ni vet. Det var allt. (Alla övriga ser glatt överraskade på varandra, ställer sig upp och gratulerar med höjda glas. De sätter sig igen och pratar.)

**MARTIN**

(Han lutar sig fram över bordet mot Carl.) Jag ligger tio år efter dig. Varför har du så kort stubin, och inte jag?

**CARL**

För sjutton: Var glad för Cissis och min skull!

**MARTIN**

Så poeten tolkar mig på fel sätt? (Han kliar sig på hakan.) Utifrån din begåvning, plus Monika och mig, har du fått ihop det med hennes syster. Och gjort henne med barn. Det är strålande jobbat!

**CARL**

Martin, knutar binder ihop, men band lossnar med tiden. Ingenting är värre än det som fixerats och aldrig går att ändra på! Du är min brorsa, men jag har rört på mig. Nästa vår kan Monika och du ta er båt och komma hem till oss. Ni kan lägga er vid bryggan nedanför vårt hus. Och så får ni hälsa på vår nummer tre...

**MARTIN**

Glöm det! Båten säljs i höst. Första spekulanten ville se den på land. Och dyker upp här nästa vecka. Jag fick annonsera ut den själv, eftersom farsan lät bli!

**CARL**

Har du blivit tokig? Monika och du har fått överta den. Cilla har berättat att Peter gett bort båten till er. Och ni har fått papper på det!

**MARTIN**

(Han väser fram orden till Carl tvärs över bordet.) Jovisst, men farsan har ingen koll på vad han gör längre. Cecilia har förklarat för mig, att han inte klarar av att fatta beslut. Därför har jag gjort det åt honom.

**CARL**

Ingenting är sålt förrän pappret är påskrivet.

**MARTIN**

Din fru har talat om att farsan måste omyndigförklaras, och hon har rätt!

**CARL**

Peter skötte förhandlingarna i facket som en stjärna. Och klarade av att bli präst efter det: Cilla och jag var hedrade när han gifte ihop oss i somras!

**MARTIN**

Knutar på blöta rep sitter som berg. Men när repen torkar glider knuten lätt upp! Det där kan du. (Han lutar sig bakåt i stolen. Monika lägger handen över hans underarm på bordet.)

\*\*\*

**MONIKA**

(Till Martin.) Vad pratade ni om? Deras nykomling... Så underbart att Cecilia och Carl ska få barn! Vi måste hälsa på min syster! Jag vill att vi åker till sjukhuset så fort vi får!

**MARTIN**

Så du och jag klarar oss nu? Och kan leva som förut?

**MONIKA**

Barn smittar bland vännerna, det har du väl hört?

**CECILIA**

(Hon reser sig från bordet. Till Martin.) Har ni kärlekspratad färdigt nu? Hjälp mig att hämta hit mera kaffe. (Carl börjar resa sig.) Nej, Carl, det är Monikas och Martins båt som vi firar, stanna kvar du! Och Peter har bjudit på maten, så han är frikallad.

**MARTIN**

(Han har ställt sig upp.) Ska jag ta med mig termosarna här? (Han gör en gest mot bordet.)

**CECILIA**

Så omtänksamt av dig, gör det! (De går ut i pentryt.)

\*\*\*

**CECILIA**

(Ute i pentryt öppnar hon båda termosarna, fyller dem med kaffe från en pumpa, och tar sedan fram några papper. När hon kontrollerat vad det är, får Martin papperna i handen.) Här är kopiorna på ansökan om tvångsförvaltning av din pappas tillgångar. Du måste inte läsa igenom dem om du inte vill. I praktiken är allt färdigt, och dessutom heter det inte omyndigförklara längre.

**MARTIN**

(Han ögnar igenom de två pappersarken.) Det här kan jag inte göra mot farsan.

**CECILIA**

(Hon skrattar till kort.) Litar du inte på mig? Jag har ju jobbat med juridik i femton år! Men för säkerhets skull frågade jag en kollega, som arbetar med den här typen av ärenden.

**MARTIN**

Ta det inte så, Cecilia: Jag skulle kunna bli besviken på Carl.

**CECILIA**

Vad syftar du på? Han har inget med sakfrågan att göra.

**MARTIN**

Hans val beror av vad vår vänskap betyder för honom...



**CECILIA**

Om du var lika otydlig i tingsrätten skulle du inte komma långt, med en påläst motståndare.

**MARTIN**

Finns det inget utom ord och paragrafer för att få ett anständigt liv att fortsätta?

**CECILIA**

Martin, känslor ska självklart respekteras! Oavsett vad lagens bokstäver säger. Omständigheterna är viktiga!

**MARTIN**

Vilken jäkla tur att du inte är jurist ikväll då. Eftersom ingen kan säga emot dig.

**CECILIA**

Jag uppskattar inte när du är spydig: Genom att följa reglerna som finns får var och en ett bekvämt liv!

**MARTIN**

Så jag ska omyndigförklara min farsa för att det passar in i systemet?

**CECILIA**

Monikas och min pappa råkade ut för ekonomiska problem med sitt byggföretag. Han hade förstånd nog att skriva över lägenheten, där ni bor idag, på min mamma. Jag hjälpte honom allt vad jag kunde, men det fungerade inte för hans bolag. Då får man rätta sig efter omständigheterna!

**MARTIN**

Livet har nästan alltid något att ge som ingen borde ha fått.

**CECILIA**

Vad säger du? (Martin upprepar sina ord. Hon småler.) Du är känslokall som en död fisk på land!

**MARTIN**

Jag har fjällen kvar, Cecilia. Det räknas, de räknas...

**CECILIA**

Om du inte var så förtvivlat bångstyrig, kunde du verka sympatisk, Martin. Vad är du rädd för?

**MARTIN**

Kallar du det att vara rädd? För att jag lärt mig hålla undan för sånt som kan ge mig problem. Spelar det någon roll om jag seglar eller går omkring på land? Nej, så fungerar inte jag!

**CECILIA**

Min syster har arbetat på flera olika förskolor sedan ni träffades. Tycker du det är konstigt att hon vill ha egna barn? När hon jobbar med dem varje dag.

**MARTIN**

Hon borde ha blivit mätt på dem! Ett eget barn spräcker vår tvåsamhet: Ett plus ett blir plötsligt tre. Och det gör mig tokig. Fråga Carl, han är bättre på matematik än jag!

**CECILIA**

Du kan lära dig. Varför har du inte tagit examen som din pappa och Carl?

**MARTIN**

För att jag lider av studieoro: Det stör mig om jag skulle få veta för mycket.

**CECILIA**

Nu är du där igen, och glider undan sanningen med dina konstiga ordsvängningar!

**MARTIN**

Sanningen bakom varje skämt är att det inte går att skämta bort sanningen. Det vet du som jurist! Monika har sagt det till mig, och säkert dig också.

**CECILIA**

Ärligt talat: Peter måste bli av med ansvaret för båten. Ni har skött den hela tiden, Monika och du. Dessutom använder han den aldrig! Har du pratat med honom, så han tar det på rätt sätt?

**MARTIN**

Nej, men jag tänker fram och tillbaka. Pappret du fick, som jag skrev på om att omyndigförklara farsan, vill jag ha tillbaka! Det är förnedrande för honom, och ska inte vara så. Det finns ingen sanning förrän någon har formulerat den. Äntligen har jag lyckats göra det klart för mig!

**CECILIA**

Det går inte att återkalla vår ansökan. Jag har redan skickat in den. Och kontrollerat att den är registrerad.

**MARTIN**

Hur i hela friden ska farsan må när han får veta?

**CECILIA**

Du blir tvungen att använda väl valda formuleringar! (De bär ut varsin blank termos fylld med kaffe till de övriga.)

\*\*\*

PETER

(Han höjer vinglasen mot Carl. Monika lyssnar. Cecilia och Martin är ute i pentryt under tiden.) Skål för livet Carl, det kommande barnet! Tur att du begriper att livet också är förnyelsebart.

CARL

(Han småler.) Du borde ha blivit politiker, inte präst. Men den ådran får man borra djupt efter. Hos Martin har den alltid legat uppe i dagen. (Han skrattar till.) Ända sen vi var småkillar.

PETER

Vem var det som skrev "Fäder utan söner", eller var det "Fäder och söner"... jag kommer inte ihåg. Och så växer pojkarna plötsligt upp, men inte oväntat. En del förstår ändå inte sambandet mellan hur de själva kom till världen, och vad de ska göra för fortsättningen.

CARL

Det var fantasiskt snällt av dig att ge Monika och Martin din segelbåt!

PETER

När jag köpte henne tänkte jag bara se hur länge det dröjde, innan Martin begrep att det var en bröllopsgåva. Eller åtminstone frågade mig...

CARL

Det är inte lätt med uppfostran. Särskilt när föremålet blivit mer än fyrtio år. (Han skrattar.)

PETER

När du och Martin var mindre brukade vi sticka ut och fiska. Medan min fru levde... Jag kommer ihåg... du var kanske tretton, och fick din första gädda med kastspö. Tre killar, en roddbåt med aktersnurra och fisketävling, fram tills det blev mörkt. Vi var ute på det ena skäret efter det andra, och vi bytte platser med varandra när någon fick napp.

CARL

Bästa minnena jag har! Du var för jåklig på att få upp fisk: Martin och jag tittade på hur du gjorde, och härmade när du vevade hem draget. Men det hjälpte inte oss att få fler gäddor på kroken.

PETER

Ingenting är detsamma idag: När du började på högskolan blev Martin snickare, och sedan dog min fru...

CARL

Fångas inte av gamla nät nu! Men din fru var suverän på att laga till fisken vi fått när vi kom hem. Pepparroten som hon brukade använda... Det var min favorit!

PETER

Ja, jag begriper inte hur hon kunde nöja sig med järnspisen i den gamla kåken. Jag förstår varför Martin ville riva den och bygga nytt. Han ska vara tacksam för att du hjälpte till med snickrandet, men sedan gick du vidare när bygget var klart.

**CARL**

Han är mycket härdigare än jag. Låt honom vara ifred med det! En del pappor överraskar sina söner med sånt de inte hade tänkt ha för egen del. Det gäller döttrarna också! Plus Martins mamma som han ärvde huset och tomten av...

**PETER**

Han har fått tillräckligt av mig!

**CARL**

Det är fel när du inte tar hand om dig själv. Det borde du göra, och ingen annan.

\*\*\*

**MARTIN**

(Han kommer in med Cecilia och de två fulla kaffetermosarna. De sätter sig på sina tidigare platser. Till Peter.) Har du och "storebrorsan" kokat ihop något, medan vi var ute och fixade kaffet?

**PETER**

(Med en blick på Carl.) Carl tycker att du gått för långt.

**MARTIN**

Om det arvet finns, kommer det säkert från morsan! (Dröjande.) Häng med farsan, jag måste fråga dig en sak, mellan fyra ögon. (Han reser sig från bordet. Även Peter och Petra gör så. De går mot segelbåten.)

**PETER**

(Vid båten granskar han kölen.) Jag ser att ni inte hunnit tvätta skrovet efter uppläggningsen. Gör det snabbt innan havstulpanerna torkat fast! Då blir det svårt att bli av med dem. Jag hjälper dig gärna med en gång.

**MARTIN**

Efter hämtmiddagen du ordnat, är det ingen brådska... (De rör sig och står skymda för det övriga sällskapet.) Nej, Monika och jag klarar det själva.

**PETER**

Ja visst ja, båten är ju eran nu. (Petra teckenspråkar mot Peter.)

**MARTIN**

(Till Peter.) Vad säger Petra? Har du aldrig undrat varför jag inte lärt mig teckenspråk, farsan?

**PETER**

Hon förstår att du har problem för att du saknar din mamma. Som ingen kan ersätta. Och det måste du inse på egen hand.

MARTIN

(Petra ruskar på huvudet mot honom. Till Peter.) Du lät Petra ta morsans plats. Det fungerar för dig, men inte mig!

PETER

Rent ut sagt tycker Petra att Monika och du ska ordna till ett barn, medan ni kan!

MARTIN

(Petra skakar intensivt nekande på huvudet mot honom, och gestikulerar.) Sanningen känns alltid obekvämt för alla, som inte handskas med den dagligen...

PETER

Har Monika inbillat dig det? Hur ska jag ta det där? (Martin upprepar sina ord.) Eller pratar du om dig själv, Martin?

MARTIN

Det är lugnt, farsan! Jag har inga konstigheter för mig. Petra har ju tagit över efter mamma. (Han flinar till.) Drottningen är död, länge leve drottningen!

PETER

Vad är det som trycker dig, Martin? Jag har också minnen av din mamma, som jag aldrig kommer bort ifrån. Men du får inte förneka livet!

MARTIN

Du ifrågasätter, och försöker omyndigförklara mig!

PETER

(Han ler.) Det är väl tvärtom: Cecilia sa att du skrivit på en ansökan om att omyndigförklara mig. Men det har ingen praktisk betydelse. Allt som kommer att finnas kvar efter mig blir ändå ditt. Men du måste tänka på Petra!

MARTIN

Jag visste inte att...

PETER

Cecilia är som en öppen bok, och hederlig inför sina lagbundna värderingar. (Han ler.) Hon har aldrig dolt något. (Petra knuffar lätt till hans överarm, tecknar länge med händerna.)

MARTIN

(Han håller tyst till dess Petra är färdig.) Ett språk som jag inte kan tyda är förbaskat irriterande! (Till Petra.) Förlåt, jag pratade bara om mig själv...

PETER

Ord har ingen större betydelse: Deras verkan kan vara dålig eller bra. Eller missvisande...

MARTIN

Jaha, därför fick du högsta betyg och var bäst? När du tentade för att bli präst. Och sedan gifte bort Cecilia med Carl av bara farten.

PETER

Är du besviken för att de två inte fick min båt då?

MARTIN

Cecilia och Carl seglar när de får tillfällen... som passar dem.

PETER

Jag ångrar att de inte fick båten efter att de gift sig. Så Monika och du fått följa med dem på sjön! (Han småler. Petra teckenspråkar till honom.)

MARTIN

(Han väntar så Petra hinner teckna klart till Peter.) Jag anar vad Petra tycker... Sa hon inte att du följer vinden om den ändrar riktning?

PETER

(Han ruskar lätt på huvudet.) Den där sidan har du inte fått från mig. Men du har utvecklat din förmåga alldeles för långt: Du säger inte din mening rent ut, det gör mig ont. Istället gömmer du dig bakom skumma skämt och gliringar!

MARTIN

Farsan, vad skulle du göra om du mötte djävulens advokat?

PETER

Skratta, och säga åt honom på skarpen! Och fråga vad han håller på med. För det är något jag inte vill ha med att göra.

MARTIN

Varför gav du inte bort segelbåten till Petra istället? Hon är en värdig mottagare.

PETER

Jag är inte omyndig längre, eftersom det inte heter så: Du måste ta hand om allt som är mitt och blir ditt, och jag önskar dig lycka till! (Peter går mot matbordet följd av Petra, som teckenspråkar, plus Martin. De sätter sig.)

\*\*\*

MONIKA

(Hon reser sig när Martin tagit plats på stolen bredvid henne.) Du ska inte ha något till kaffet! Följ med!

MARTIN

Sätt dig Monika! Jag tål inte mer än kaffet.

**MONIKA**

Kom! Jag ska visa dig var jag misslyckades med vattenlinjen. När jag målade båten i våras. Det syns nu, här uppe på land.

**MARTIN**

Hon seglade bra i somras. Var inte så petnoga, jag litar på dig.

**MONIKA**

Titta själv! (Hon gör en kraftig rörelse med handen för att få med Martin.)

**MARTIN**

(Han reser sig, går efter Monika till segelbåtens baksida, och blir skymd för de övriga vid matbordet.) Monika, det här är ett fånigt tillfälle...

**MONIKA**

Bestämmer du det? Eller din pappa, eller Carl?

**MARTIN**

Vi är här för att fira nästa års turer på sjön.

**MONIKA**

Är vi? Du har annonserat ut båten, för att sälja den! Som din pappa gett mig hälften av... Varför frågade du inte mig?

**MARTIN**

Vi klarar ut det senare... Det har varit så många turer, ja inte på sjön... (Han ler svagt.) Din syster vet det mesta, jag är ledsen.

**MONIKA**

Du är fortfarande gift med mig! Ska jag behöva höra saker som handlar om dig och mig från andra? (Hon suckar, tar sats med orden.) Men jag visste att Cecilia var gravid innan Carl fick berätta det. Samtidigt som Cecilia sa att du tänker bli din pappas förvaltare!

**MARTIN**

(Han sträcker ut armen, tar stöd mot båtskrovet.) Tack för att du är mer noga än jag! Var blev vattenlinjen inte bra? Visa mig! (Han ser längs den.)

**MONIKA**

Ansträng dig lite! Så du förstår varför jag ville ha dig hit: Du kan aldrig ta hand om ett barn med ditt omogna sätt.

**MARTIN**

Jag kan segla, jag har snickrat ihop ett hus med hjälp av Carl...

**MONIKA**

Just det! Du är beroende av andra, för att få något gjort.

MARTIN

(Trevande.) Jag kunde ha byggt kåken själv, det hade bara tagit längre tid...

MONIKA

Om du ska bli en förebild för ett barn, måste du skaffa dig andra sätt att se än ditt eget!

MARTIN

Snacka inte om barn nu, när vi ska umgås ikväll! (Han klappar båtskrovet.) Ditt jobb med ungarna på dagis... Det räcker!

MONIKA

Om jag inte blivit gravid, hade jag skiljt mig från dig för länge sedan! Det har jag sagt!

MARTIN

(Han stryker med handen över båtskrovet, sjunker sedan ned i hukande ställning.) Har du... har du gjort dig med barn utan mig?

MONIKA

Så fånig du är: Med dig naturligtvis. Du bestämmer själv över din kropp, inte jag.

MARTIN

Och tvärtom, och tvärtom...

MONIKA

Varför tror du din pappa blev präst?

MARTIN

Inte var det för att du och jag skulle gifta oss, i alla fall.

MONIKA

Jag är glad att du äntligen inser hur beroende du är som oberoende.

MARTIN

(Han reser sig från sin hukande ställning, går längs båtskrovet och granskar vattenlinjen noga. Tillbaka och till Monika.) Din förälskelse födde du fram ensam. Den kom igång av något du behövde, som du tyckte fanns hos mig!

MONIKA

Jag har lärt mig av dig, och du har lärt dig av mig.

MARTIN

Vattenlinjen är schysst målad, väldigt bra... Som jag sa i våras innan sjösättningen. (Monika tar honom i handen. De går tillbaka till sina platser vid bordet,)



**MARTIN**

(Han lutar sig framåt över bordet mot Carl.) Nu får du vara glad för min skull: Vi ska båda bli farsor!

**CARL**

Äntligen, Martin! Det var på tiden.

**MARTIN**

Mänskligheten seglar vidare. Med hjälp av oss!

**CARL**

(Han stryker sig om hakan.) Varför läste du upp det jag skrivit? Som är mitt och ingen annans. Det skulle ha stannat mellan oss.

**MARTIN**

Äh, Nu skålar vi för livet med lite kaffe! (Han höjer sin kaffekopp, Carl tvekar men tar sitt glas med avec och lyfter det.) För framtiden i nuet! (De dricker.)

**CARL**

(Han skrattar.) Låt inte så fånigt besk! Du måste foga dig i dina villkor, som alla andra.

**MARTIN**

Orsak och värkar, eller vad det nu heter, det är du bra på. Naturvetare och docent... Men verkan utan orsak? Eller värkar utan medverkan?

**CARL**

Sluta klaga, var glad! Du trasslar in dig i ett halvfilosofiskt skumrask, när det egentligen handlar om att se hur vädret är, kolla in sjön och göra en egen prognos. Sedan är det inte mer än att segla ut.

**MARTIN**

Eller avstå, och låta båten ligga förtöjd vid bryggan...

**CARL**

(Han ler stort.) Det är inte nödvändigt att segla.

**MARTIN**

(Efter en kort betänketid.) Du har fel!

**CARL**

Du har visat att den som klarar av att hantera en båt i alla väder, den klarar det mesta.

**MARTIN**

Det gäller dig också! Därför spelar det ingen roll om du blir professor och jag knegar vidare som hantis: På sjön är vi lika bra rorgångare bakom ratten... båda två.

**CARL**

(Efter kort betänketid.) Martin, jag gillar inte att du läste upp vad jag skrivit. Du kunde ha frågat först. Då hade jag vägrat!

**MARTIN**

Vilken bild har du av dig själv? Och vad visar du upp för andra?

**CARL**

När du gick i femman, och dina klasskamrater gaddade ihop sig på skolgården... Och tryckte ner dig i en snödriva...

**MARTIN**

Jag bad dig aldrig om hjälp!

**CARL**

Nej, men du behövde den!

**MARTIN**

Menar du alltså att ditt ingripande ändrade historiens gång? (Han skrattar trevande.) Du har rätt! Men var det fel?

**CARL**

Jag gjorde vad som behövdes. För att du skulle slippa undan dumheterna.

**MARTIN**

Skadan hann ju ändå bli till. Därför betyder det mycket mindre vad som hände senare... (Han fortsätter allvarligt och framåtlutad.) När du gick och suktade efter den där blonda tjejen i klassen bredvid din... Och inte vågade visa vad du kände. Och jag skvallrade för henne så att ni träffades...

**CARL**

Tänk på att du måste ta hand om ett barn själv snart! Sluta spela själsläkare!

**MARTIN**

När din farsa dog i en bilolycka på vägen hem från jobbet...

**CARL**

Vet du vad du pratar om?

**MARTIN**

Du var sex år, och skulle börja skolan till hösten. Min farsa och jag såg hur du var helt borta, Du gick till och med in i en lyktstolpe på vår gård. Det var då vi blev vänner på allvar. Du med en bula i pannan... Jag ville alltid att du skulle vara hemma hos oss. Och din morsa hade inget emot det. Inte min heller! Hon gillade dig och mig... du, som min brorsa!

CARL

De som inte vill bli hjälpta, kan aldrig bli det...

MARTIN

Gud i min låda, vilken revolutionerande insikt du har, docenten! Har du kommit på det där själv?

CARL

Segelbåten står på land, men du har lyckats hittat en grynna ändå! Peter är så otroligt snäll att han gett bort den. Och så tänker du omyndigförklara honom. Eller vad det nu heter...

MARTIN

Uppbackad av din kära fru, ja!

CARL

Dra inte in Cissi i dina beslut!

MARTIN

(Han drar på munnen.) Jag är inte mer än en enda människa, Carl. Kan jag inte få lita på andra om jag inte vet allt själv?

CARL

Ditt raljerande är inte alltid roligt: Lyssna på Monika och Peter!

MARTIN

Det där går inte ihop, Carl. Först tycker du jag ska stå för allt själv. Sedan ska jag höra vad andra säger!

CARL

Det gör det visst Martin, min vän: lyssna först och bestäm dig sedan. Logiskt, eller hur?

MARTIN

Ja, jag är lika glad som du över att få bli farsa. Fastän jag inte visste något, förrän för sent... (Han sneglar på Monika som växelvis pratar livligt med Cecilia och Peter.)

\*\*\*

MONIKA

(Med ett brett leende lutar hon sig mot Martin. Ljuset sjunker undan på de övriga som fortsätter sorla.) Din pappa är verkligen underhållande! Han berättade om hur de brukade lägga alla krångliga frågor till sist på sina fackmöten. När de som behövde prata av sig var färdiga, då tog han upp allt knepigt. Och ingen orkade bry sig! Besluten gick igenom utan omröstning!

MARTIN

Det liknar prästjobbet han fått.

MONIKA

(Hon knycker på nacken.) Du är så omedgörlig, det är din pappa du pratar om! Han studerade flera år innan han fick sin examen och prästvigdes i somras. Cecilia och Carl blev överlyckliga när han erbjöd sig att gifta ihop dem.

MARTIN

Farsa tjarar om att äktenskapet inte är fullbordat utan barn. Men nu är du och jag i välsignat tillstånd!

MONIKA

Dina gliringar om allt och ingenting biter inte på mig. Jag har mina drömmar, du har dina: Vi är självständiga personer båda två.

MARTIN

Visst bestämmer varenda människa över sin egen kropp, men själen då, vem styr den, min farsa? Är du som kvinna inte mer än en mottagare och sedan beslutsfattare utifrån förutsättningarna du själv bestämt?

MONIKA

Martin, se det som är enkelt och bra framför dig! Vi har fått en underbar middag. Båten är uppe på land, och nästa vår ordnar vi med det som ska göras med den: Du och jag.

MARTIN

Vem fan bryr sig om småsaker på en båt, när helheten behöver en genomgång?

MONIKA

Du tänker inte på annat än att segla! Varför döpte du vår båt till Pearl? Jo, för att du behandlar henne som en pärla! Misslyckanden hör också till livet, Martin... Men du har skött alla dina bra. Därför älskar jag dig fortfarande!

MARTIN

Din livsposi låter underbart. Du bestämde dig för att bli med barn, utan att fråga mig. Det är en sak som två inte blir glada av att veta om.

MONIKA

Du har varit medveten om riskerna... nej, möjligheten i flera år och vill inte ta vårt ansvar. Då tog jag det för oss tillsammans!

MARTIN

Att du tar på dig det är beundransvärt, Monika. Därför älskar jag dig!

MONIKA

Jag är aldrig ironisk när du är allvarlig. Varför har du svårt att följa med i samma takt? Du är den ende jag vet som kan skämta bort sanningen.

MARTIN

Efter tio år som din äkta man har jag uppfattat min roll, och vägrar spela med längre!

**MONIKA**

Fjanta dig inte Martin! Ett gemensamt barn är snudd på något heligt!

**MARTIN**

(Han ler.) Jag tror inte på någon religion. Men på livet som alltid överraskar med sitt slut. Samma sak med födseln.

**MONIKA**

Tänk på att du är snickare! Din pappa och Carl har kommit mycket längre.

**MARTIN**

Jasså, det var därför farsan gav oss PärLAN, ja, vår gemensamma segelskuta...

**MONIKA**

Det var du som döpte båten, inte han. Fäll in dina taggar, Martin! Vi är här för att umgås, eller hur? (Allmänbelysningen ökar. Petra och Peter reser sig, gör sig redo att gå. De hämtar sina ytterkläder och samtliga pratar sedan stående innan de två lämnar båthuset.)

\*\*\*

**MONIKA**

(Cecilia och Monika börjar duka av och ska bära ut disken. Martin och Carl plockar lite porslin för att hjälp till, men får avvärijande gester som svar. Monika och Cecilia går ut till pentryt. Där tar de på sig varsitt förklåde. Hon och Cecilia sorterar disken, sköljer tallrikar osv.) Det är jobbigt att du blivit gravid samtidigt som jag!

**CECILIA**

Naturen har sin lag, den kan ingen styra över. Och du är yngre, så du har haft längre tid på dig.

**MONIKA**

Det är orättvist, tycker jag.

**CECILIA**

Rättvisan är blind...

**MONIKA**

Nej, rättvisan är enögd ibland! Men i värst fall blind! Som din fru Justitia.

**CECILIA**

(Hon ler.) Jag är otroligt lycklig, och hoppas du är det också!

**MONIKA**

Jag tycker inte om att min storasyster blivit något slags utlösande faktor.

**CECILIA**

(Hon drar på munnen.) Tur att Martin inte hör dig: Han skulle ha skrattat.

**MONIKA**

Allt handlar inte om honom: Kommer du ihåg när vi var ute och cyklade tillsammans? Vi hade likadan rosa färg på våra cyklar, men din var större. Du cyklade omkull och skrapade knäet, för vi hade kjolar på oss. Jag visste inte vad jag skulle göra, när du låg där och blödde och grät. Så jag sprang hem till mamma. Hon ringde pappa för att berätta, och jag rusade ner tillbaka till dig...

**CECILIA**

Vad har det med den här disken att göra? Ge mig tallrikarna så stoppar jag in dem i maskinen. (Hon får en trave avsköljda tallrikar av Monika, sorterar in dem i diskmaskinen.) Du måste sluta gräva bland gammal skåpmat!

**MONIKA**

Jag har längtat så länge efter att få ett barn. Martins pappa har till och med sagt åt honom att han väntar sig det. Jo, jag är verkligen lycklig nu, precis som du.

**CECILIA**

Är du det för Martins skull också?

**MONIKA**

(Hon skrattar.) Vilken fråga! Att du skulle gifta dig med Carl förstod Martin för flera år sedan. Och jag höll med honom efter ett tag...

**CECILIA**

Ge mig besticken! (Hon får flera buntar av Monika och stoppar dem i diskmaskinens korg.) Två människors känslor för varandra kan ingen runtomkring bestämma över.

**MONIKA**

... när jag kom tillbaka till dig, och du låg på marken, hade du slutat gråta. Och tog spott på fingrarna för att ta bort blodet från ditt knä...

**CECILIA**

Har du hängt upp dig på vad som hände när vi var små? Ärligt talat hade jag glömt det där! Men du kommer ihåg!

**MONIKA**

Där ser du hur bra det är att vara med om samma sak! Just precis som att bli med barn...

**CECILIA**

Sluta vara dum! Det klär dig inte.

**MONIKA**

Tack Cecilia! Du har hjälpt mig med både en halv båt och ett helt barn! (Hon kramar om Cecilia hårt.)

**CECILIA**

(Hon gör sig långsamt fri från Monikas omfamning.) Försöker du ge mig dåligt samvete, så lyckas du inte!

**MONIKA**

Du har alltid varit min älskade storsyster: Varför skulle jag göra det? (Hon kramar Cecilia igen.)

**CECILIA**

Det ska bli så trevligt när du och Martin kan segla till oss! Och lägga till vid min och Carls egen brygga! Tänk... då har vi antagligen varsitt barn!

**MONIKA**

(Trevande.) Jag vet inte om jag vill föda mitt: Martin är så negativ och underlig!

**CECILIA**

Äsch, du vet hur karlar kan vara. De ändrar sig när fakta kommer på bordet.

**MONIKA**

Han är så orolig... för han vill inte ta hand om sin pappas affärer.

**CECILIA**

(Hon småler.) Det är inte mer än världsliga bekymmer. Fråga Peter!

**MONIKA**

Tänk dig själv, vilket ansvar! Du och jag var aldrig tvungna att sköta vår pappas saker och pengar... och räkningar!

**CECILIA**

Men våra föräldrar lever inte längre, och förresten är det inget problem för Martin. Hans pappa har så han klarar sig. Det tog jag reda på. Några räkningar i månaden med autogiro ska väl inte vara så svårt, trots att han är snickare.

**MONIKA**

Du förstår mig inte! Det här är vad jag måste leva med.

**CECILIA**

Alla som har ordning på sina affärer och följer reglerna får inga bekymmer. Kom nu så går vi ut till papporna! (Hon och Monika går ut, efter att ha tagit av sig förklädena.)

\*\*\*

**CARL**

(Medan Cecilia och Monika är försvunna ute i pentryt sätter sig Martin och Carl, den senare bakåtlutad i stolen, Martin med armbågarna på bordet och hakan stödd i sina händer.) Livet smakar lika gott som maten din pappa bjöd på ikväll.

MARTIN

Vad gör jag med min farsa som... jag vet inte vad...

CARL

(Han ler vänligt.) Du tänker för mycket, eftersom du inte skaffat dig en examen.

MARTIN

Jag har byggt en kåk och seglar. Men det kan du också. Men din farsa försvann för massor av år sedan. Och min...?

CARL

Vi lever med vad vi har, och får jobba för att använda det så bra som möjligt.

MARTIN

(Han skakar på huvudet.) Det går inte att protestera mot molnen på himlen... deras innehåll... de svävar omkring som de vill.

CARL

Kom ner på jorden! Ett frö som ska gro ligger förr eller senare inbäddat i något: Vill du hjälpa till, gäller det att knäcka framtidens skal.

MARTIN

Jag blir trött när du snackar som en förbaskad poet!

CARL

Ingen kan gå utanför sin egen natur...

MARTIN

Ge mig åtminstone några matnyttiga ord, som går att svälja ner!

CARL

Martin, du har alltid funnits närmast mig. Kom bort från din utmanande sida, du har passerat fyrtioårsgränsen! Varenda stor grabb i skolan slogs du med förr eller senare. Jag kommer ihåg när den största killen i din klass brottat ner dig i skolans korridor, och du låg där under honom och sa att han skulle ge sig! Vilken tur att jag kom förbi och slet bort honom...

MARTIN

Ungar gillar att känna efter var gränserna går.

CARL

Tyckte du om det?

MARTIN

Formen på det som gjort mig till den jag är, har tagits bort för länge sedan: Jag överlevde. Men farsan har sin tro på sånt som jag inte delar!



**CARL**

Du borde gilla att han skänkt bort sin båt. Istället för att klaga på annat.

**MARTIN**

Han vill bara bli av med sig själv för sin egen skull!

**CARL**

Peter har blivit mer medveten än du, som fastnat i byggbranschen.

**MARTIN**

Ge dig nu, Carl! Farsan är så gammal att han börjat städa sitt skrivbord. För att ingen ska behöva göra det efter honom!

**CARL**

Det är inte fel: Livet glöms ofta bort medan man lever. Och värre blir det förr eller senare.

**MARTIN**

Vad går tiden ut på? (Han harklar sig, upprepar orden.) Vad går tiden ut på?

**CARL**

(Han flinar.) Ja inte går det att fånga den. Men barn kommer med tiden, det vet både du och jag! (Han reser sig först, sedan Martin.) Vi ska hjälpa Cillan och Monika: Ryck upp dig och följ med! (Cecilia och Monika kommer in, tillbaka från pentryt.)

\*\*\*

**MARTIN**

Är ni färdiga redan? Här sitter Carl och jag och slösnackar, utan att ge er handräckning. Jag hoppas att diskmaskinen gör sitt jobb.

**MONIKA**

Den går för fullt. Men ni två får gärna plocka ut disken när den är klar!

**MARTIN**

(Högt så Cecilia och Carl ska höra. Till Monika.) Jag behöver din och Carls röster. För att övertyga Cecilia om att det är tokigt med farsan: Inte fan ska jag behöva ta hand om hans grejer framöver.

**MONIKA**

Vem har bett dig om det?

**CARL**

Peter är den klokaste person jag träffat i hela mitt liv!

**CECILIA**

Jag pratar inte om den saken här och nu.

**CARL**

(Till Cecilia.) Sanningen känns alltid obekvämt för den som inte hanterar den dagligen. Efter vad jag hört...

**CECILIA**

Den är inte fastkedjad av tiden! (Hon sneglar på Monika.) Jag har min utbildning och erfarenhet, som gör mig till den jag är.

**MARTIN**

Varför skulle Carl ifrågasätta det, om inte jag gör detsamma?

**MONIKA**

Du är orättvis mot Cecilia: Det finns mjuka värden i det hon säger.

**CARL**

Inget kan övertyga mig om att Peter behöver stöd.

**MARTIN**

Säg det till din fru!

**MONIKA**

Martin, du slår mot det som har värde för mig.

**MARTIN**

Det finns inga fullbordade faktum. Bara fullbordade konsekvenser.

**CECILIA**

Den inställning till verkliga värden imponerar inte på mig: När Monika var mindre och min lillasyster lekte vi ofta doktor. Med kläderna på! Hon var läkaren som skulle behandla mig för sjukdomar som inte fanns, varken hos mig eller i Läkarboken. Och hon lyckades alltid!

**MARTIN**

Inbillade sjukdomar kan vara verkliga för patienten.

**CECILIA**

(Till Martin.) Tror du att livet hånar dig?

**MARTIN**

Min farsa ska inte ha någon som sätter sig över honom!

**CECILIA**

Inget beslut är fattat än. Det går alltid att återkalla vår ansökan... ta tillbaka...

**MONIKA**

Cecilia, tänk på att vi ska ha barn båda två!

MARTIN

(Han ler med vinklad mun.) Vilken tur att jag inte är drogad av det.

CECILIA

Vad din pappa tror vet vi. Men jag tror mer på ordning och reda. Och att inte hålla tyst om viktiga fakta som påverkar Monika och dig: När du själv blir pappa löser sig många problem automatiskt. Monika och du får ännu starkare band till varandra! Om du skulle drunkna på sjön till exempel... vilket Gud förbjude... går både din halva av segelbåten och allt annat till barnet!

MARTIN

(Han sjunker ner vid matbordet, på en stol som han dragit fram.) Vad har jag gjort? Vad är jag med om?

CARL

(Han sätter sig på andra sidan bordet, mitt emot Martin.) Cilla är du inte lite för mänsklig? Inte bara advokat, men vems advokat? Det som är gångbart idag, kanske blir förbjudet imorgon. Och tvärt om... Naturvetenskapen och tekniken har aldrig gjort lika många och obegripliga misstag som lagarna!

CECILIA

(Hon går och sätter sig bredvid Carl.) Därför kan vi stoppa ansökan om att Martin ska bli Peters förmyndare... som ni kallar det... Jag gör det imorgon!

MARTIN

(Han mumlar.) Att göra rätt av fel anledning är stort. Men göra fel av rätt anledning är större. Nej, tvärtom... tvärtom.

MONIKA

Martin, jag har sagt att jag vill skilja mig. Det vet du sedan länge. (Hon stryker Martin över huvudet.)

MARTIN

Du känner vad som passar bäst för dig!

CECILIA

Monika...

MONIKA

Och när det är gjort blir det abort!

MARTIN

Tack för att du bryr dig om mig! Och visar det inför din syster och Carl.

CECILIA

(Till Monika.) Det här är en sakfråga, med följder! (Hon vänder sig till Martin.) Låt bli att driva med sånt som är allvarligt!

**MONIKA**

(Till Cecilia.) Jag vet vad jag gör. Sluta vara en storasyster som vet bäst. Då slipper du göra fel! Martin och jag pratade om att skiljas redan i våras, men det har du inte hört.

**CECILIA**

Monika... Förstör inte kvällen nu! Tänk på Peter!

**MONIKA**

Han är inte här. Du bryr dig bara om sånt som finns nedskrivet, som ingen ändå sett verkligheten av... förrän de berättar om det efteråt.

**CARL**

Cilla, vet du varför jag älskar dig som person så mycket, att jag inte kunde låta bli att försöka få dig att gifta dig med mig?

**CECILIA**

(Hon skrattar generat.) Ytan är allt, innehållet betyder ingenting: Dagens melodi på varvet.  
(De övriga stirrar på henne.)

**CARL**

Vi missbrukar naturen, fast på olika sätt: Du med tidsbundna lagar och regler, och jag som alltid litat på att vetenskapen och tekniken ska hjälpa oss upp ur diket, när vi kört av vägen.

**MONIKA**

(Hon har hela tiden fixerat Cecilia med blicken.) Ni är ett passande par, du och Carl, men släpp era grunddjupa fasoner! Och ge Martin tillbaka sin pappa!

**MARTIN**

Det här var den trevligaste kvällen jag haft på länge!

\*\*\*

**PETER**

(Han kommer in med andan i halsen. Ljuset förändras så han får en prästrock och Martin möter honom i en snickaroverall.) Jag glömde ta med mig bilnycklarna. Jag brukar aldrig slarva och lägga ifrån mig något. Men jag la dem under båten, när vi tittade på vattenlinjen. Innan vi skulle gå hem... Petra sitter och väntar i bilen: Hon kör idag.

**MARTIN**

Vems båt är det, farsan?

**PETER**

(Han ser häpet på Martin.) Din och Monikas, naturligtvis!

**MARTIN**

Jag har inte tagit till mig det förrän nu. (Med en naiv min.)Tack så in i helvete mycket!

PETER

Häda inte! Och var inte tacksam mot mig, utan dig själv. Som hållit er Pärla i toppskick.

MARTIN

Kan du inte engelska farsan: Pearl står det på akterspegeln. Men Monika och jag ska skiljas. Därför måste båten säljas i alla fall. Hälften är hennes... Monikas alltså...

PETER

(Han ser tagen och bekymrad ut.) Kommer du inte ihåg ert äktenskapslöfte: Ert förbund ska vara till dess döden skiljer er åt.

MARTIN

Det är en tidsfråga innan alla par är skilda: Se världen som den är! (Ljuset blir åter normalt, Peter och Martin återfår sina vanliga kläder.)

MONIKA

(Hon går fram till Martin, räcker honom ett papper.) Här är gåvobrevet från Peter. Båten är din. Som du vill... (Till Peter.) Tack, men omständigheterna hindrar mig... med mera.

PETER

(Petra kommer in, uppmärksammas av honom. Hon tecknar snabbt. Till Petra.) Förlåt att du fick vänta. Jag vet var jag la bilnycklarna. (Han går bort till båten och plockar upp och dinglar med dem i luften.) Vi åker hem och är glada att båten kommit upp på land. Nu börjar väntan på nästa segelsäsong.

MARTIN

Vad sa Petra?

PETER

Hon hade inga synpunkter på bilnycklarna.

MARTIN

Farsan du är den ende av oss som kan teckenspråket...

PETER

Hon förklarade att du tänker fel om du gör dig av med båten.

MARTIN

Du fantiserar ihop vad du tror jag kan påverkas av. Och det har du lärt dig som präst!

PETER

Min fantasi har sina gränser. Den förmågan överlåter jag åt andra... kanske Carl? (Till Petra.) Kom så går vi. Det ska bli skönt med en natts sömn. (Petra står bredvid honom. Han tar hennes hand efter att ha lämnat över bilnycklarna.)

**CECILIA**

En fantastisk kväll kan inte sluta så här, bland oss med våra nära relationer.

**CARL**

Cilla vi har vårt. Jag känner Martin. Och han har varit tillsammans med din syster i mer än tio år.

**MARTIN**

(Till Monika medan Petra och Peter är på väg mot dörren ut.) Jag vill inte ha det här. (Han lämnar tillbaka gåvobrevet.) Vad som är skrivet och undertecknat kan aldrig läggas till handlingarna... som betyder mer... Hur länge sedan var det som du blev med barn?

**MONIKA**

Jag blev gravid för en och en halv månad sedan. Och jag tänker inte ändra på det de närmaste sju månaderna... drygt.

**PETER**

(Över axeln till de övriga medan han öppnar dörren ut för Petra.) Allt är frid och fröjd. Och livet blev en dans på rosor!

**MARTIN**

Lägg av, farsan! Så gammal är du inte. (Petra och Peter går mot utgången med händerna runt varandras midjor.)

**\*\*\* RIDÅ \*\*\***

## Vinternattens visa

Mitt i vintern  
mitt ute i skogen  
ute i mörkret  
mitt i natten  
i ljuset från snön  
hörs havet som väller  
havet som vräker  
sig in mot stranden  
kom håll mig i handen  
så ska vi gå dit!

Snön som knarrar  
inte en gren som darrar  
fötter som går  
i ospårad snö  
i en båge runt havet  
havet som brusar  
havet som susar  
havet som äger  
öar med isskägg

Kom följ mig  
innan dagen kommer  
innan ljuset tår  
bort snön och skägget  
runt alla öar  
jag ber dig  
mitt i natten  
mitt ute i skogen  
ute i mörkret  
hörs havet som susar  
vi går dit nu!

(Ur Rorgängaren akt 3)